

NERANDA PAGRINDO IR IŽANGINEM DERYBOM

ŪKININKŲ PAJAMOS MAŽĖJA, BET
MAISTAS KRAUTUVĖSE BRANGSTAMonopolinė produktų supirkimo - apdirbimo
kompanijom šis krzės laikas - geriausias

NEW YORKAS. — Nuo 1953 metų, kada žemės ūkio sekretoriaus vietą užėmė Ezra Taft Benson, farmų gaminių kainos ir bendros fermerių pajamos mažėja metai iš metų, iš viso sumažėjo 16 procentų.

Seimininkės, tai girdėdamos, stebisi ir suprasti negali, kodėl maisto prekių kainos nemažėja krautuvėse. Priešingai, jos pabrango 3-4% ir pastaraisiais metais, kai Amerikoje pasireiškė gana didelis nedarbas, paprastai paveikias maisto ir kitų pragyvenimo kainų kritimą.

Kainas diktuoja tarpininkai

Šis keistas ir liūdnas reiškinys Amerikos ekonominėje sistemoje paaiškinamas didele galia tų tarpininkų, kurie viena ranka superka žemės ūkio produktus, o kita ranka juos apdirbus parodo vartotojams.

Tarpininkai yra sukūrę keletą gigantiškų kompanijų, galinčių diktuoti kainas prekes superkanti ir jas parduodanti. Vyriausybė galėtų iškelti joms bylas pagal antitrustinį įstatymą. Bet teismų kova prieš finansinius milžinus yra labai sunki.

Akcijos pilnoj aukštumoje

Maisto koncernų galybė ir galimybė uždirbti pinigą ir ekonominio atoslūgio ar tarptautinio sukrėtimo metu geriausiai parodo jų akcijų kursas New Yorko biržoj.

Pav., pereitų metų spalio 21-22 dienomis smarkiai kritę biržoj kursas, metus į rinką per tas 2 dienas 12 mil. akcijų. Bet didžiųjų maisto kompanijų akcijų kursas šio smūgio veik nepajuto.

General Mills, didžiausios miltų firmos, akcijos, nukrito tik vienu punktu; General Foods, didžiausios maisto kompanijos, tik ½ punkto; Swift, didžiausios skerdyklų, ½ punkto, Cudahy ir Armour, kitų dviejų didelių skerdyklų kompanijų, irgi apie pusę punkto.

Tvirtai išsilaikė maisto kompanijų akcijos ir lapkričio 26 d., kai prez. Eisenhowerio skilvio operacija sukrėtė biržą iš naujo ir davė kitų kompanijų akcijų savininkams \$5 bil. nuostolių.

Akcijos ir dabar kyla

Tą dieną General Foods akcijos dar pakilo ¼ punkto, General Mills — vienu punktu.

Nuo to laiko šių kompanijų akcijos kyla ir toliau, nors per tą per firmos gyvavimo istoriją, prašoko 5 mil. General Mills akcijos pakilo 10 punktu, General Foods 12 punktu, Swift, Armour, Cudahy 3 punktais, Food Fair — 8 punktais.

Rekordiniai uždarbiai

Ir kaip žmonės New Yorko biržoj negrobstys šių kompanijų akcijų, jei jos sugeba ir dabartiniams sunkiais laikais padidinti pelnus.

General Foods metinė apyvarta buvo didžiausia. Pirmojo šių metų burtainio prekybos apyvarta prašoko \$1 bil., pirmą kartą per firmos gyvavimo istoriją, pranešė kompanijos prezidentas Charles Mortimer.

Kroger Co. 17% pelno daugiau

Trečioji savo didumu maisto pardavinėjimo kompanija Kroger pranešė, kad ji turėjo per pirmąjį šių metų burtainį 17%

gryno pelno daugiau, kaip 1957 m. (\$5,146,000 prieš \$4,412,000).

Per tą laikotarpį kompanijos pardavimo apyvarta siekė \$408 mil. Ji turi 1,412 krautuvų.

Spaudžia fermerius, vartotojus

Ezra Taft Benson, Eisenhowerio žemės ūkio sekretorius, yra daugiausia ūkininkų nekenčiamas žmogus. Su tokiais pat pagrindais jo gali nekėti ir seimininkės, ypač bedarbių žmonos, kurios turi išmaitinti šeimą iš kuklios bedarbio pašalpos.

Žemės ūkio departamente Bensonas apsisitė su miltų, maisto, skerdyklų koncernų žmonėmis. Prisidengiant "laisvosios iniciatyvos" ir "laisvosios rinkos pasiūlos-paklausos dėsnio kainoms reguliuoti" be vyriausybės įsiterpimo, Bensonas prikalbino prezidentą, kad jis vetuotų kongreso įstatymą apie primokėjimus ūkininkams už jų produktus.

Juo ūkininkams vyriausybė mokės mažiau, juo jie bus priklausomi nuo "laisvosios rinkos", tų koncernų, kurie superka ūkininkų produktus, Amerikos "laudies kapitalizme" pasidarė normaliu dalyku, kai ūkininkas už kvortą pieno gauna 5 centus, o vartotojas sumoka krautuvėj 25 centus, 500% daugiau, dėka tarpininkų monopolinei galiai.

A. & P., National, Kroger ir kitos maisto kompanijos išstumė iš prekybos tūkstankius privačių krautuvininkų. O tos krautuvėlės, kurios dar liko, turi prekes imti irgi iš didžiųjų trestų sandėlių, mokant padiktuotas kainas.

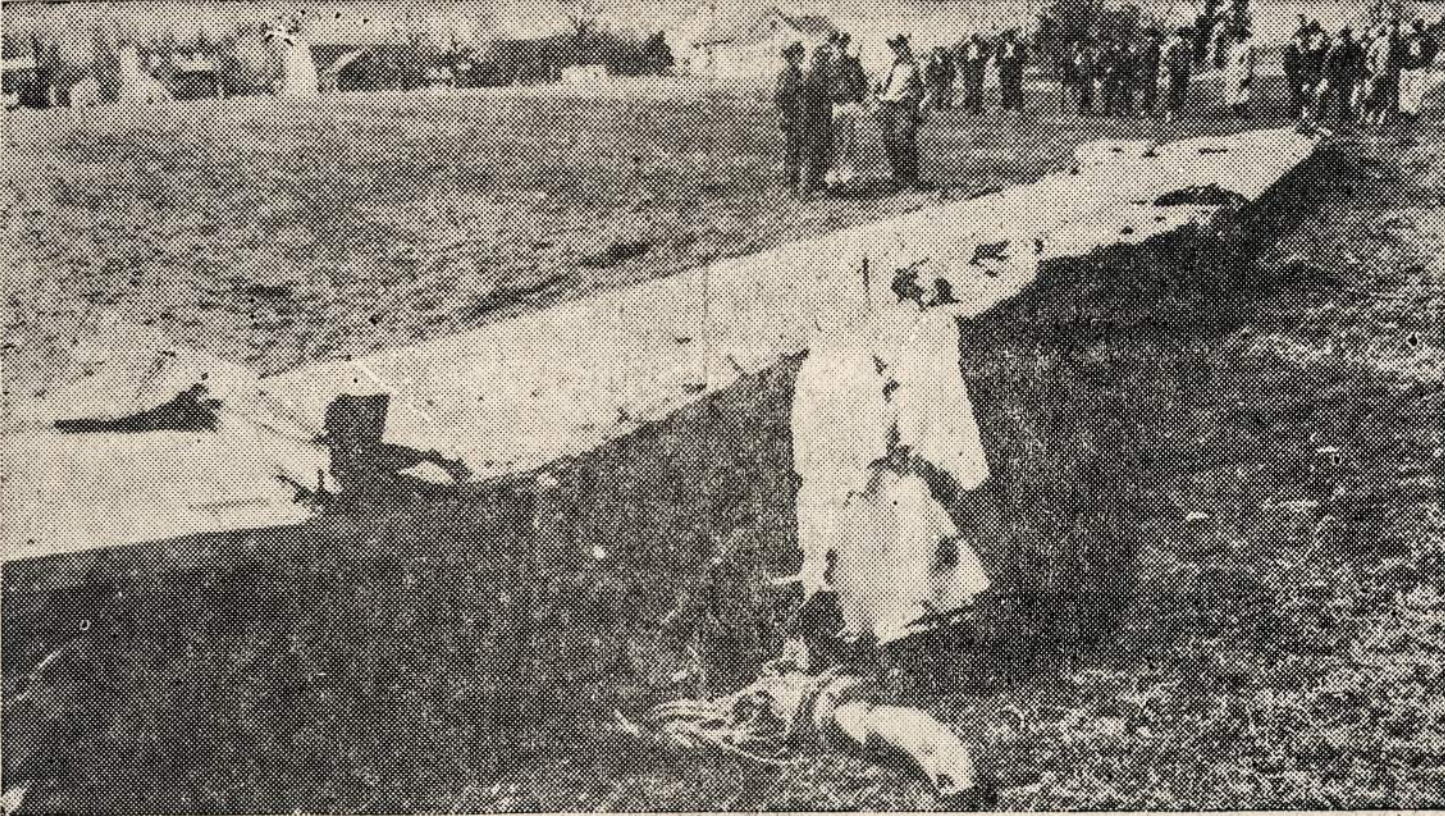
Ricinos sėkla - labai
pavojaingas nuodasEdwardo Mankaus kūdikis
dideliame pavojuje

CHICAGA. — "Chicago American" ir kiti laikraščiai atkreipė valdžios dėmesį į tai, kad nepaprastai nuodingos ricinos (castor) sėklos pardavinėjamos daržininkystės krautuvėse be jokių įspėjimų, lyg tai būtų nekalts dekoratyvinis augalas.

Aprašomas atsitikimas su Edwardu ir Margie Mankaus, 8250 W. Marquette rd., 10 mėnesių kūdikiu Jeffery, kuris prarijo vieną ar daugiau tokių sėklų ir dabar kamuoja šv. Kryžiaus ligoninėje.

Gdytojai mano, kad vaiko gyvybę bus galima išgelbėti. Laimei jis nepajėgė sėklų sukratyti ir paleisti visų turimų nuodų į organizmą. Reikės laukti 12 dienų, kol galutinai paaiškės gelbėjimo vaisiai. Ir tuo atveju, jei gyvybę ir išgelbės, gali visam amžiui sugadinti kepenis, inkstus ir kitus skilvio organus.

Medicina dar neturi jokių priemonių kovai su ricinos sėklų nuodais. Čikagos sveikatos departamento direktorius Dr. Bundesen buvo apie šį įvykį painformuotas

B-47 Stratojet lėktuvui netoli Buffalo, N. Y., aušėjai ore pasipildant degalų įvyko sprogimas ir lėktuvas degdamas nukrito; trys apdegę lakūnai laivai rasti, vieno nerandama. Čie matomas sudegusio lėktuvo sparnas.

TRUMANAS IR EISENHOWERIS TURI
SKIRTINGUS RECEPTUS NEDARBUI

Vienas liepia pirkti, kitas sako - dirbti

WASHINGTONAS, D. C. — Buvęs prezidentas Trumanas nesutinka su prez. Eisenhoweriu, kokių kelių galima išbristi iš dabartinės ekonominės krizės, vadinamos atoslūgio ir panašiais švelnesniais žodžiais.

Korespondentų klausinėjamas Trumanas atsakė, kad amerikiečiai negali išsivirti iš dabartinės depresijos — jie gali išsikrapštyti tik sunkiu darbu.

Prezidentas Eisenhoweris anadien ragino spaudos konferencijoje daugiau pirkti, kaip tinkamiausią priemonę nedarbui sumažinti. Iš pradžių Ike liepė pirkti bet ką, svarbu, kad darytų apyvartą ir didintų užsakyms pramonę. Bet kai korespondentai priminė priešingą izdo sekretoriaus Andersono įspėjimą, kad amerikiečiams reikia taupyti, nenorint sukelti infliacijos, Ike po to ėmė atsargiau dėstyti savo ekonominę politiką.

Jis manęs, kad žmonės turi pirkti tai, kas būtina ir tuo parodyti pramonininkams, ko žmonės iš tikrųjų iš jų nori.

Prieš mokesčių mažinimą

Eksprezidentas Trumanas gynė demokratų išmėgintą politiką kovoj su depresija, viešųjų darbų išplėtimą. Jis visiškai nebijas, kad tokie darbai sukeltų infliacijos pavojų, kaip sampočiau dabartinis prezidentas.

O dėl mokesčių sumažinimo, kaip priemonės ekonominiams atkurtimui, Trumanas pasirodė labai skeptiškas. "Jei mokesčiai būtų sumažinti", pasakė Trumanas, "tai neitų į naudą nei tavos, nei mano piniginei, o tokiems, kurie ir taip gali mokesčius mokėti."

Pareiškimai kongreso k-tui

Šias savo pažiūras buvęs prezidentas Trumanas išdėstys atsotvų rūmų bankų komitete, kur jis yra pakviestas pirmadienį. Komitetas po prastų apklaušinėjimų pasiūlys kongresui, kokių priemonių imtis Amerikos ekonominiams gyvenimui pagerinti.

Peorijoje, Ill., kur jis buvo nuvykęs ir medikų suvažiavimą. Jis tuoj atskrido į Čikagą.

Ispėjami visi tėvai griežtai saugoti vaikus nuo ricinos augalų sėklų, nes tai yra pavojingiausias nuodas, nuo kurio dar nėra apsigynimo. Valdžios įstaigos ruošiasi skubiai įteikti įstatymo projektą uždrausti šių sėklų laisvą pardavinėjimą krautuvėse,

IS VISO PASAULIO

Komunistų automobiliai
Amerikoje

NEW YORKAS. — Tarp įvairių užsienio automobilių, pasižymintį ekonomišku, Amerikos rinkoj pasirodė ir komunistų gamybos automobilių. Viena firma užsakė iš Čekoslovakijos 600 "Skoda" automobilių, 4 vietų. Jis kainuoja \$1,395.

Teritorinių vandenų teisė

GENEVA, Šveicarija. — 85 valstybės, suvažiavusios svarstyti jūrų tarptautinius nuostatus, taip ir nesutarė nuo kokio nuotolio laikyti vandenį tarptautiniais. Nuomonių skirtumas kilo net tarp Amerikos ir Anglijos. Pastaroji, turėdama galvoj savo žvejybos apsaugą, reikalaujo teritorinių vandenų pratęsti nuo 3 mylių iki 6. Amerika buvo už senąją tvarką, 3 mylias, nes prie jos Atlanto ir Pacifiko pakraščių negali atplaukti svetimų šalių žvejai, o Amerikos žvejai, žvejojami Meksikos įlankos šrimus, lenda kiek galint arčiau Meksikos pakraščio. Meksika, norėdama apsiginti nuo Amerikos žvejų, reikalauja pratęsti ribą iki 12 mylių.

JAV dovanos ir SSSR paskolos

WASHINGTONAS, D. C. — 1954-56 metais Amerika išdalino ekonomiška neišsivysčiusioms šalims \$2.8 bil., o Sovietų Sąjungai — \$1.5 bil. Amerikos doleriai reikės toms šalims gryną dovaną, kurios nereiks grąžinti, o Sovietų — tik komercinės paskolos, už kurias reikia mokėti 2.5% palūkanų ir kurias reikia grąžinti per 10-12 metų, paprastai tų skolininkų kraštų produktams.

Pabėgo 55 profesoriai

BERLYNAS. — Nuo šių metų pradžios iš Rytų Vokietijos atbėgo į Vakarų Berlyną 9 profesoriai, 13 docentų ir 33 asistentai. Jų bėgimas rodo, kad tvirtinimai apie mokslininkų turimą didelę šlovę ir gerovę komunistų šalyse yra vienas iš daugelio mitų, skleidžiamų net ir antikomunistų laikraščiu.

Nubaudė JAV karininką \$1,200

SEOUL, Korėja. — JAV kariuomenės teismas nubaudė kpt. Marvin Kemp \$1,200 už brutališką "pamokymą" pagauto 14 metų korėjiečio vagiliaus. Jis vagį užkalė į dėžę, įdėjo į helikopterį ir nuskraidino už 25 mylių. Helikopterio pilotas maj. Thomas James buvo pašalintas iš bazės komandos.

N. CHRUSČEVAS REIKALAUJA VETO
TEISĖS PIRMINIUOS PASITARIMUOS

JAV nesutinka tokiomis sąlygomis posėdžiauti

WASHINGTONAS, D. C. — Nikita Chruščev, atsiliepdamas į Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos pasiūlymą užmegsti Maskvoj šį mėnesį diplomatinis pasitarimus dėl Rytų-Vakarų vyriausybės vadų (viršūnių) konferencijos, atsakė, kad pasiūlymą priima ir sutinka pradėti diplomatinis pasitarimus balandžio 17 dieną.

Teismas pardavė už
\$70 skolą \$10,000
vertą našlės namą

Sprendimas sujaudino visuomenę

EVANSVILLE, Ind. — 39 metų našlė su 9 vaikais, Mrs. Juanita Malin, kuri per didelį vargą pasistatė su vyru, kada jis dar buvo gyvas, \$10,000 vertės namą, gavo pranešimą, kad teismas namą pardavė už \$70 skolą krautuvininkui.

Teismas elgėsi šaltai, kaip reikalauja įstatymai. Padarė šį kieta sprendimą nepakviesdamas savininkės į teismą. Sprendimas sujaudino visuomenę. Vietos advokatų sąjunga, lyg ir norėdama atitaisyti savo kolegų, teisėjo ir krautuvininko advokato, pareiškumą ėmėsi iniciatyvos surinkti pinigų ir persvarstyti bylą.

Nejaukiai pasijuto ir krautuvininkas Carl Mosby bei naujasis namo savininkas, Purdue universiteto studentas Morris Esche, kuris iš viso, įskaitant ir teismo išlaidas, sumokėjo \$150.

Moteris su 9 vaikais gyvena iš 200 mėnesinės pensijos.

Lanos Turner dukterė
Cheryl išteisintaNudūrė motinos meilužį
gindama nuo pasikėsimo

LOS ANGELES. — Prisiekusiųjų teismas, pasitaręs pusę valandos, priėjo įsitikinimo, kad filmų aktorės Lanos Turner 14 metų dukterė Cheryl turi būti išteisinta.

Pereitą šeštadienį Cheryl nudūrė motinos miegamajame kambarį Johnny Stompanato, 32 metų, didelių virtuvinio peiliu.

Išvažiudamas ketvirtadienį iš Budapešto, Chruščevas bendrume komunikate su savo įgaliotais Vengrijoj iškilmingai pakartojo, jog Rytų Europos klausimas nebus keliamas jokioje viršūnių konferencijoje, kaip "nesuderinamas su Jungtinių Tautų čarteriu".

tiko, kai šis, padaręs pusę apskritimo, sugriuvo ant grindų ir tuoj mirė.

Teismas nebeklausinėjo apie aktorės santykius su Stompanato, nes byla lietė jos dukterį, kuri pasirodė teisė, gindama motiną nuo užpuoliko.

Buvęs Stompanato darbdavys padugnių lošimų organizatorius Mickey Cohen prieš tai padavė spaudai Lanos Turner rašytus meilės laiškus Stompanatai, kuris iš jos, kai ji pereitais metais išsiskyrė su ketvirtu vyru ("tarzanu" Lex Barker), čiulpė tūkstantines sumas parazitiskam gyvenimui.

Lana Turner, 38 metų, smulkiai nupasakojo teisme tragiškąją sceną ir jos įžangą — piktus barnius tarp jos ir jos pastarųjų mėnesių draugo Stompanato, Hollywoodo padugnių figūros. Duktė klausėsi už durų barnius ir įsigandusi pasekmių nubėgo apačią ir virtuvę atsinešti peilį. Akimirka, kai Johnny buvo besiruošęs aktorę smaugti, įbėgo tarp jų duktė ir taip artistišškai suvarė į pilvą jam peilį, kad motina tik tada suprasto, kas atsi-

Bet jis tuoj pateikė ir keletą sąlygų, kurios Amerikai ir jos sąjungininkėms pasirodė nepriimtinos. Sovietų premieras nurodė savo notoj, kad šiame paruošiamajame pasitarime būtų nustatyta, kada, kur ir iš kokių valstybių vadų šaukti Rytų-Vakarų konferenciją. Šie, o taip pat ir kiti klausimai, kurie iškilnių diplomatinė (ambasadorių) posėdy, turės būti priimti vienbalsiai, pabrėžė Chruščevs. Šis jo pareiškimas buvo didžiųjų Vakarų valstybių supastas, kaip veto teisės reikalavimas.

Ikes-Dulles pasitarimas

Po trumpo pasitarimo tarp prez. Eisenhowerio ir valstybės sekretoriaus Dulles buvo tuoj pasiūstas Maskvai atsakymas, kad JAV vyriausybė nesutinka tokiomis sąlygomis dalyvauti ir įžanginiame diplomatiname pasitarime.

Chruščevas pasilaikė veto teisę ir užsienio reikalų ministerių konferencijoj, jei tokia būtų sušaukta, kaip teisingas ambasadorių pasitarimų ir galutinę įžangą į vyriausybės vadų — premierių konferenciją.

Bijo Rytų Europos klausimo

Kremliaus diktatorius, reikalaujamas veto teisės įžanginėse derybose, nori jos pagalba apsaugoti viršūnių konferencijos darbotvarkę nuo tokių nemalonių klausimų, kaip Jaltos pasižadėjimų išpildymo, apsisprendimo teisės įgyvendinimo užgrobtose Rytų ir Vidurio Europos valstybėse.

Jis nori apsisaugoti ir nuo kito opaus klausimo — Vokietijos suvienijimo, kuri 4 didieji pasaulio karo laimėtojai yra pasižadėję įgyvendinti.

Išvažiudamas ketvirtadienį iš Budapešto, Chruščevas bendrume komunikate su savo įgaliotais Vengrijoj iškilmingai pakartojo, jog Rytų Europos klausimas nebus keliamas jokioje viršūnių konferencijoje, kaip "nesuderinamas su Jungtinių Tautų čarteriu".

tiko, kai šis, padaręs pusę apskritimo, sugriuvo ant grindų ir tuoj mirė.

Teismas nebeklausinėjo apie aktorės santykius su Stompanato, nes byla lietė jos dukterį, kuri pasirodė teisė, gindama motiną nuo užpuoliko.

Buvęs Stompanato darbdavys padugnių lošimų organizatorius Mickey Cohen prieš tai padavė spaudai Lanos Turner rašytus meilės laiškus Stompanatai, kuris iš jos, kai ji pereitais metais išsiskyrė su ketvirtu vyru ("tarzanu" Lex Barker), čiulpė tūkstantines sumas parazitiskam gyvenimui.

Lana Turner, 38 metų, smulkiai nupasakojo teisme tragiškąją sceną ir jos įžangą — piktus barnius tarp jos ir jos pastarųjų mėnesių draugo Stompanato, Hollywoodo padugnių figūros. Duktė klausėsi už durų barnius ir įsigandusi pasekmių nubėgo apačią ir virtuvę atsinešti peilį. Akimirka, kai Johnny buvo besiruošęs aktorę smaugti, įbėgo tarp jų duktė ir taip artistišškai suvarė į pilvą jam peilį, kad motina tik tada suprasto, kas atsi-

Giedra, dieną 50°, naktį 38. Saulė teka 5:16, leidžiasi 6:20.

TRUMPAI

— Jaunimo Literatūros Konkurso Juri Komisijos pirmininkas St. Tamulaitis prašo paskelbti sekamą:

— Alf. Vambutas laimėjo Jaunimo literatūros \$250 premiją, skirtą L. Mokytojų S-gos Chicagoje už 1957 metų jaunimui pritaikintą veikalą. Vambuto premijotoji knyga (rankraštys) apima apsakymus, pasakas ir istorinius padavimus, kiek jie liečia Lietuvos praeitį. Juri komisijos sudėtis buvo tokia: pirm. S. Tamulaitis, sekret. J. Šimaitienė, nariai — Danutė Lipčūtė, Pranas Razminas ir Gražina Tulauskaitė. Posėdis įvyko kovo 5 d., šeštadienį, ir kiti trys bene geriausi veikalai turėjo būti atnešti ir nesvarstomi būti dėl nustatytos L. Mokytojų S-gos sąlygos, kur kalbama, kad pristatytieji kūriniai turi būti parašyti 1957 metais, ne anksčiau. Dėl šio keisto ir ligi šiol niekur negirdėto nuostato, kurį griežtai rėmė p. B. Beleskienė, Mokytojų S-gos atstovė, Juri komisijos posėdis vos neiširo. Nusileidus oponentams ir jiems sutikus su daugumos nuomone, premija buvo paskirta Vambutui, žurnalistui, už nespausdintą ir 1957 metais parašytą knygą — „Trys sakalai“, 350 psl.

— Šį šeštadienį balandžio m. 12 d. 7 v. Jaunimo Centre 5620 S. Claremont Ave. A. L. Mokytojų Sąjungos rengiamame koncerte-vakare bus pagerbtas Jaunimo literatūros laureatas.

P. Meilus

— Pirmadienį, balandžio 14 dieną, 7:30 valandą vakaro Marquette Manor Chamber of Commerce dalins pažadėtas dovanas prie 64-tos ir Western Avenue esančioje didelėje automobiliams pastatyti aikštėje. Didokas lietuvių skaičius yra atidavę savo adresu, būtų gera, kad jie pirmadienį būtų aikštėje. Šių prekybos rūmų pirmininku yra vienišas pažįstamas lietuvis John Pakel, Chicago Savings prezidentas.

— *Artistai ir rašytojai* Antanas Rikšas k i t a sekma dienį kalbės Chicago Lietuvos Literatūros Draugijos ruošiamam Pokalbyje.

— *Lydija ir Jonas Novogrodskai* iš Toronto, Kanada, lankėsi Naujienų redakcijoje, ta proga gyvai papasakodami apie neseniai praėjusius Kanados federalinius rinkimus. Jie abu yra plačiai žinomi Kanados lietuvių veikėjai. Chicagoje jie svečiavosi pas gimines — Vytautą Paulionį, realistą, 4407 South Artesian Ave., kuriems reikiama nuosirdžia padėti už vaishingą priėmimą ir Chicago reikybinių apdovanojimų. Paviešėję keletą dienų p. Novogrodskai šį šeštadienį grįžo atgal į Toronto.

Dr. Vytautas Vardys

Wisconsinio valstybės universitetas Milwaukee mieste suteikė savo lektoriumi Vytautui Vardžiui politinių mokslų daktaro laipsnį.

Jo disertacija laipsniui gauti buvo pavadinta „Specialieji kongreso komitetai užsienio reikalams.“ Iširti ypač Kerseno komiteto darbai ir gildantieji Lietuvos bei kitų pavergtųjų tautų uždobiai.

Vytautas Vardys gimnaziją pradėjo Palangoje, baigė Vokietijoje. Ten, Tübingeno universitete pradėjo politinių mokslų studijas. Jas baigė Wisconsinio universitete ir buvo tuoj pakviestas dėstytoju.

Vardys (anksčiau Žvirgždys) yra pasireiškęs kaip energingas jaunųjų katalikų (ateitininkų, Lietuvių Fronto) žurnalistas, visuomenininkas ir politikas tikrąja žodžio prasme. (v)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Tarptautinė virtuvė Midland hotelyje

Midland hotelis, 172 West Adams Street, kreipia ypatingą dėmesį į tarptautinių valgių sąrašą. Pobūvių metu patiekiami vokiški, bohemiški, lenkiški, italaiški ir prancūziški valgiai. Valgiai, neįtraukti į sąrašą, patiekiami papildomai.

Midland tarnautojai vienodai rūpestingai atlieka stambius ir mažus užsakymus, stengdamiesi patenkinti visus klientų pageidavimus.

Midland hotelyje galima ruošti parengimus lankytojų skaičiui nuo 50 iki 600 asmenų. Midlando Didžiojoje šokių saleje yra vietos 600 asmenų. Šioje salėje jau buvo suruošta daugelis vestuvių, parodų, labdarybės vakarų, šokių ir t. t.

Adams Room gali tilpti 300-350 asmenų; jis tinka pietums, paskaitoms ir t. t.

Midland Room ir University Room tinka 100-125 asmenų susibūrimams, Orchid Room ir Pershing Room 100-75 asmenų skaičiui.

Mažiems parengimams tinka Bridge Room, Walnut Room ir visa eilė kitų kambarių.

Midland hoteli tvarko manadžeris Leo M. Rogan, kuriam asistuoja James Creighton, Thomas Bushy ir ponis Dolores Richter.

Smulkesnių informacijų dėl pobūvių rengimo ir kambarių rezervavimo galima gauti pas Mr. Rogan telefonui: DEarborn 2-1200. —Ed.

Matysime, ko išsilygome

Pagaliam, beveik po 2 metų pertraukos, Chicagoje vėl turėsime teatrą. Liet. Scenos Darbuotojų S-ga stato Somerset Maugham 4 veiksmų pjesę „Pažadėtoji žemė“. Spektakliai bus Jaunimo Namuose, 5620 S. Claremont Ave., gegužės 3 ir 4 dienomis (šeštad. 7:30 val. vak. ir sekm. 4 val. popiet).

Neikla režisuoja senas scenos vilkas, vienas iškilniausių Nepr. Lietuvos aktorių ir režisierių, Ipolitas Tvirbutas, L. S. D. S-gos pakviestas ir atvykęs iš Hartford, Conn.

Dailininkas Algirdas Kurauskas gamina dekoracijas, kurios bus kiekviename veikime kitokios.

Vaidina šie aktoriai: Zita Kevalaitytė, Stasė Kielaitė, Ona Mitronienė, Elena Petrokaitė, Julija Cijunėlienė, Jonas Kelečius, Julius Balutis, Edvardas Radvila, Juozas Skomantas, Balys Rackauskas, Stasys Bernatavičius ir Motiejus Stelmokas.

Repeticijos jau eina pilnu tempu ir vaidintojai vakarais, po darbų, kuone kasdien renka si Jaunimo Namuose, kur iki vėlumo dirba. Rež. I. Tvirbutas apsigyveno netoliese ir nuolat rūpinasi pastatyti. Jam padeda S-gos sekretorius ir pastatymo administratorius Bronius Mačevičius.

Tikimasi, kad pasilgusi gero draimio pastatymo, vistikomenė gausiai aplankys abu spektaklius. —Zur.

Uptytės klubas

Uptytės Draugiško Klubas eilinis susirinkimas įvyko kovo 1 d. Vainuto svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave. Atsilankę nariai draugiškai svarstė klubo reikalus.

Rengimo komisija Bernice Zengulis, Jonas Gribas ir Josephine Daucinas pranešė, kad šeštadienį, balandžio 12 d. įvyks linksnias šokių vakaras Vengeliškos svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Šokiams groš Tony Samoška orkestras.

Po susirinkimo, kaip visuomet, buvo vaišės. Viskas praėjo maloniai ir linksmai nuotaika.

Ateinantis susirinkimas bus šeštadienį, gegužės 3 d. Vainuto svetainėje, 4256 South Maplewood Ave., 8:00 v. vakarė. Nariai prašomi gausiai dalyvauti. —B. Z.

Pasaulio šachmatų pirmenybės

Matė dël pasaulio šachmatų meistro titulo eiga apvertė aukštyn kojomis visas prognozes. Nei teigimas, kad „come back“ sugebėjo įvykdyti tik „genialiausias iš visų laikų šachmatininkų“ Aliechinas, nei Smyslovo, kaip dešimt metų jaunesnio, pranašumas — nesusitvirtino. „Senasis“ Botvinnikas, parodęs nepaprastą startą 3:0, po 14 partijų veda santykiu 9:5. Tuo būdu iš likusių 10 partijų Smyslovas, norėdamas apginti pasaulio meistro vardą, turėtų surinkti 7 taškus, tuo tarpu, kad Botvinnikui titulu atgauti užtenka tik 3½ taško.

Reikia pasakyti, jog šio matė eiga — švelniai išsireiškiant — keistoka. Pasaulio meistras, tik prieš vienerius metus laimėjęs šį vardą, sugeba pralaimėti iš eilės tris pirmąsias partijas! Nenoromis kyla mintis, kad nei Botvinnikas, nei Smyslovas, būdami pasaulio meistras, nebuvę — šitaip sakytų senais laikais — tikrieji šachmatininkų karaliai. Šiuo metu viso šachmatų pasaulio akys krypsta į vakarus, į tą šalį, kurioje kadaise gimė garsūs Paul Morphy, žybtelėjęs kaip meteoras šachmatų padangėje. JAV auga ir bręsta būsimasis pasaulio meistras, dabar tik keturiolikametis Robert Fischer, žinomas Bobby vardu. Jei šio vunderkindo vystymasis dar bent porą metų vyks tokiu tempu, kaip per paskutiniuosius dvejus metus, tai po trumpo laiko nei Botvinnikas, nei Smyslovas, nei kuris nors kitas šachmatininkas nesusgebės atsispirti šio jaunulio elementarinei galiai. Bobby Fischerio asmenyje turime vienintelę grėsmę sovietų šachmatininkams ir jų pirmavimui šachmatų pasaulyje. —A. Zužus.

Brighton Parko

Moterų Klubas

Klubo susirinkimas įvyko, balandžio 3 d. Vengeliškos svetainėje. Pirm. Adela Burba pranešė, kad klubo narės Mary Wencunas vyras Matthew Wencunas mirė kovo 11 d. Palaidotas kovo 15 d. Šv. Kazimiero kapinėse. Susirinkimas belionį pagerbė atstojimu. Mirusio kapas buvo papuoštas gėlėmis. Vėlionio žmonai, šeimai bei giminiams giti Brighton Parko Moterų Klubu užuojauta. Priimtos dvi naujos narės: Sybil Mitchell ir Anna Laurenas.

Parengimo komisija Bernice Zengulis, Connie Budrick ir Julia Sačauskas padarė pranešimą apie kovo 23 d. įvykusį žaidimų pobūvį, kuris buvo labai sėkmingas ir klubui davė gražaus pelno.

Komisija ruošiamajam gegužiniam, sekmadienį, gegužės 4 d. išrinkta Connie Budrick, Bernice Zengulis ir Adelė Sankus. Gegužinė bus T. Leppos darže, 8200 So. Kean Ave.

Pranešta, kad serga Magdaleina Jurkštas, kuri klubo narės aplankė ir įteikė dovaną. Elizabeth Strazdas tebėra Oak Forest Infirmary. Narės jai surinko \$13.25, kurie buvo priduoti jai, kaip Velykų dovanai. Klubietės linki greičiausiai sustiprėti. Po susirinkimo buvo pasveikintos narės gimtadienio proga: Nellie Wilcop, Bernice Zengulis ir Connie Budrick.

Ateinantis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gegužės 1 d., Vengeliškos svetainėje 7:30 val. vak. Malonėkite atsilankyti, nes po susirinkimo įvyks posėdis „Motinai pagerbti“.

—Pirm. Adela Burba.

PAIESKOMAS VYTAUTAS ANDRIUSKEVICIUS

kilęs iš Kauno, o vėliau iš Vokietijos išvažiavęs į Australiją. Vyt. Andriuskevičius arba jį pažįstamasis prašome parašyti, jo pusseserė Regina Andriuskevičiūtė-Lastienei tokiu adresu:

MRS. REGINA LASTAS

1032 Janette N. W.

Grand Rapids 4, Michigan

Ateities šokių balius

„Ateities“ tautinių šokių grupė, balandžio 12 d. 8:30 v. vak. Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted st., rengia 17-kos metų savo gyvavimo sukaktuvinį šokių balių. Šokiams gros Lietuvių Auditorijos orkestras. Visas pelnas skiriamas naujiems tautiniams drabužiams įsigyti.

„Ateities“ šokėjai tikisi, kad lietuviškų tautinių šokių mylėtojai, suprasdami grupės reiką, jį mielai palaikys atsilankydami į jų parengimą.

„Ateities“ šokėjai.

Federalis prokuroras „įžeidė“ Chicago

Čikagos ponas didžiai nepatiko JAV prokuror Robert Ticken paskaita teisininkų susirinkime apie Čikagos nusikaltingų sindikatų.

Kad nusikaltėliai yra gerai organizuoti, Ticken matęs iš daug ko — veikimo rajonai yra tvarkingai padalinti konkurencijai išvengti. Kas iš gengsterių išvengia savo rajoną, būna kitų gengsterių likviduotas.

Teisme nusikaltėliai pasirodo vis su tais pačiais brangiais advokatais, kalbėjo fed. prokuroras. Policijos viršininkas O'Connor į tai atsiliepė, kad jam nežinomi tokie organizuoti nusikaltėlių sindikatai Čikagoje. Meras Daley, korespondentų klausinijamas, atsisakė į tokius klausimus ir atsakinėti.

Papeikė ir Ticken

Tas pats kritiškai nusiteikęs prokuroras susilaukė papeikimo iš Čikagos advokatų sąjungos už profesinės etikos nuostatų nesilaikymą.

Advokatų sąjunga pakaltino Ticken už paskelbimą asmenų, kurie buvo numatyti šaukti į prižiūsimųjų teisnių apklausinėjimui.

Spalio 16 d. buvęs demokratų partijos pirmininkas Mitchell įteikė protestą ir pareikalavo advokatų sąjungą išsiti, ar tai padoru, kad fed. prokuroras „imė pasakoti iš anksto korespondentams, kurie asmenys bus kvociami asesoriaus Keenan mokesčių nuslėpimo byloje. (v)

Kas beina į kinus?

Amerikos Motion Picture Association padarė apžvalgą praneša, kad 54 žmonės iš 100 dabar rečiau belanko kinus, kaip prieš trejetą metų. Kodėl nebelanko — dauguma atsako, kad pasitenkina televizija ir kad bendrai neįdomia palinkimo į kinus vakščioti. Kas Hollywoodo žvaigždėms jau liūdna ateitį pranašauja, tai kad tik 10% eina į kiną, kad tokią ar kitokią „žvaigždę“ vaidina, o 10% visiškai nepaiso, kas vaidina. Beveik 3/4 visų kinų lankytojų yra jaunesni, kaip 30 metų, ir iš jų 52% yra paaugliai arba dar jaunesni. Kodėl žmonės labiau eina į vieną teatrą, kaip į kitą? 34% atsakė, kad dėl to, kad jų lankomame teatre sėdėdys patogesnės, Lygiai 20% eina į kiną, visiškai nepažinęs iš anksto, kas vaidinama, kas parodo, jog ir blogiausi filmai tur savo lankytojų.

Kas skaito-rašo — „Naujienas“ išsirašo.

12 Metų Mirties Sukaktis

Maisto produktai balandžio mėnesį

Illinois universiteto vartotojų tarnyba praneša, kad prasidėjus pastovesniam pavėlykiniam laikotarpiui, eilės prekių kainos rodo tendencijos mažėti. Pigiau galima pirkti maisto produktų kaip tai kepmojo mėsa, jautiena, aviena, be to kiaušiniai, sviestas ir šeris gausiamas geros rūšies nepakitusiomis kainomis. Kava pigesnė, kitos maisto rūšys (grocery) mažai tepakitusios. Švieži vaisiai, kaip tai bananai, obuoliai ir daržovės, kaip salotiniai, morkos, kopūstai ir ridikėliai — kainos pastovios arba kiek žemesnės.

Išmušė 23 langus

Du piktadariai išmušė City Auto Sales kompanijai, Chevrolet atstotybei, 2255 So. Michigan Ave. ir gretimam garažui, 2260 Indiana Ave., 23 didelius ir brangius langus.

Kompanijos pirmininkas Michael Gersch, 52 m., iš 219 So. Lake Shore dr. sako, kad prieš penketą savaičių buvo pagrasinta išdažyti langus. Nuostolių padaryta už \$12,000.

Gretimai esančios „Cadillac“ agentūros naktiniai sargai matė du vyrus, daužant langus. Jie sustojo dirbę tik po to, kai vienas iš sargų paleido šūvį. Tada piktadariai susėdo į automobilį ir nuvažiavo. (v)

SUSIRINKIMU IR PARENGIMU PRANESIMAI

Teisybės Myletojų Draugystės mėnesinis susirinkimas įvyks sekmad. balandžio 13 d., Chicago Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. 1 val. po pietų. Visi nariai kviečiami į susirinkimą; jei dar neužsimokėjote, tai būtinai užsimokėkite sau mokeskį. —A. Kaulakis, rast.

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Chicago skyr. narių susirinkimas kvatė bus šį šeštadienį, bal. 12 d., 7:30 val. vak. 2748 W. 69th St. Prašome visus narius būtinai dalyvauti, nes reikės aptarti „Joninių lauž“ ir kitus svarbius reikalus. Prašome atvykti ir tuos tautiečius, kurie norėtų būti šios sąjungos nariais. —Skryliaus valdyba.

Joniskiečių Labdaros ir Kultūros klubo susirinkimas įvyks sekm. bal. 13 d. 1 val. po pietų, Vengeliškos svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Malonėkite visi nariai dalyvauti. —J. Keturakis, rast.

Krakiškių Draugiškas klubas š. m. balandžio 12 d., Club Vainutas svet. 4256 So. Maplewood Ave., rengia pobūvį, į kurį prašomi atsilankyti visi nariai, o taip pat ir svečiai. Bus vykinių margučių konkursas ir kitų idomybių. Pradžią 7 val. vakaro. J. Dalboka, prot. rast.

12 Metų Mirties Sukaktis

Persikyrė su šiuo pasauliu 1946 metų balandžio 12 dieną, sulaukęs pusės amžiaus. Gimes Lietuvoje, Panevėžyje, apskrity, Kupiškio parap., Laičių kaime.

Paliko liūdnąją žmoną Domicele, pagal tėvus Totoraitę, pagal antrą vyrą Būstaitę, 2 pusbrolius: Juozapą Suvaizdį, jo moterį Oną ir Pajuodį; pusseserę Bronislavą Motuzą ir jų šeimą; Lietuvoje du brolius: Joną ir Ignacą ir jų šeimas, ir kitus gimines, draugus bei pažįstamus.

Jau praslinko 12 metų kai nemielasirdinga mirtis atsikyrė tave, Petrai, iš mūsų tarpo. Jau 12 metų kai tu išiesi Lietuvių Tautinėse kapinėse, kalnelyje prisilėtas šalta žemele. Mes tavęs didžiai liūdimė ir tariam: lai būna tau lengva šios šalies žemele ir lai paukšteliai giesmininkai tau čiulba giesmes nuo ryto iki vakaro.

Nuliūdė lieka: Žmona Domicele ir Gimines.

Kas skaito-rašo — „Naujienas“ išsirašo.

a. + a.
ANTANAS PILKIS
gyveno 6742 So. Artesian Ave.

Mirė 1958 m. balandžio 10 dieną, 8:40 val. vakaro, sulaukęs senatvės. Gimes Lietuvoje, Kauno gub., Raseinių apskr., Pabalės kaime. Amerikoje išgyveno 60 metų. Paliko nuliūdę: sūnus Anthony, marti Anna, 2 dukterys: Anna ir Zentas Gugubertas Milaszius, Monika ir Zentas Peter Stankus, 4 anūkai, 8 pranešė ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Priklausė Teisybės Myletojų Draugijai ir LRKSA 15 kuopai. Kūnas pasarvotas Mžeikos ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.

Pirmadienį, balandžio 14 dieną, 8:30 valanda ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Pemeles Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaidų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Antano Pkilis gimines, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdė lieka: Sūnus, Marti, Dukterys, Zentai, Anūkai ir Proanūkai.

Laidotuvių direkt. Mžeika ir Evans. Tel.: REpublic 7-8600.

LOVEIKIS Telegrama i
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams
ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms,
Banketams, Laidotuviams,
Papuotimams.
URBA Gelininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
Gražiausias Gėlės ir Vainikų Antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kėpinės gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKAS
GELIS VISOMIS LYGIAIS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKĄ and EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčia arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6812 So. Western Avenue
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
Koplyčios visose miesto dalyse.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-56672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWnhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phong: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

„NAUJENAS“ SKAITO VISI RIAI. JIE ŽINO, KAD NAU-
SROVŲ ŽMONES: DARBINI- JENOS PADUODA TEISIN-
KAI, MOKSLININKAI, VALS- GAUSIAS ZINIAS IR G-
TYBININKAI, DVASININKAI, RIAUSIUS RASTUS.
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —SATURDAY, APRIL 12, 1958

SPAUDOS PABIROS

(Tęsinys)

"I. PLB seimo koncerto lietuviškų kantatų ir operų ištraukų programą atlieka jungtinis choras su solistais ir simfoniniu orkestru (o vis tik neapsieinama be svetimausių dalyvių). Jungtinį chorą kviečiama: Dainavos ansamblis, Čikagos vyrų choras, choras Pirmyn, A. Stephens dainininkės, Čiurlionio ansamblis, J. Gaidelio vyrų choras, Varpo choras ir kt.

2. Koncertas trunka ne ilgiau kaip dvi val., įskaitant ir pertrauką.

3. Koncerto programa numatyta tokia:

I daly: Br. Markaičio religinės poemos dalis, Vl. Jakubėno poema "Mano pasaulis" (Putino žodžiais), J. Zilevičiaus "Vytauto Didžiojo kantata";

II daly: ištrauka iš J. Gaidelio kantatos apie Gedimį, J. Karnavičiaus "Radvilos Perkūno" operos "Agnės daina" ir "Ant to kalno", J. Karnavičiaus "Grazišinos" operos "Užsnūdo girios" ir I-jo vaidilbos daina, St. Šimkaus "Pagirėnų" operos "Atverkim širdis", St. Šimkaus kantata "Atsisveikinimas su tėvyne".

I programą taip pat įeina St. Šimkaus "Lietuviai esame mešma", Lietuvos ir JAV himnai" (Dirva, 1957 m. nr. 50). Šių kantatų ir dainų programą visomis keturiomis gina ir pats LPB pirm. St. Barzdukas (Žiūr. Draugas, gruodžio mėn. 7 dienos 1957 m.).

Kaip matome iš paduotos meninės programos ištraukos, kantatų ir dainų koncerte bus išpildomos tik kai kurios ištraukos iš mūsų kompozitorių kūrinų. Atsiet, tik palaižymas, iš kurio nei tų kompozitorių kūrybinės galios nepažinsi, nei skonio pajusi. Dar daugiau: ne su visais kompozitoriais buvo tartasi ir atsiklausta jų nuomonės, ar jie savo kūrinį ištraukia tam koncertui duos. Be to, žinantieji tvirtina, kad mūsų didysis kompozitorius St. Šimkus apie savo kantatą "Atsisveikinimas su tėvyne" yra pasisakęs taip: "Gaila, kad tas dalykas paskleistas viešumai. Norėčiau visus paskleistus egzempliorius surinkti ir sunaikinti". Dar daugiau: kai kurie chorai apie jų dalyvavimą minėtame kantatų vakare tėra sužinoję tik iš spaudos pranešimų. Visa tai, daleiskime, teigiamai susitvarkys. Ir turėsime vėl naują dainų šventę. Viena buvo 1956 metais Čikagoje, kita (LPB Seimo proga) šiais — 1958 metais, trečioji ruošinama Bostone ateinančiais — 1959 metais. Tikrai, esame dainų šalies atstovai, nes nieko kito originalesnio nesugalvojame, arba

nedištame paieškoti. Kad ir tas rengiamas Seimas. Juk tai ne kasdieninis įvykis. Todėl jame turėtume pasirodyti ne įprastinėmis pramogomis, bet visų savo meninių jėgų demonstracija. Juk turime gi, be dainininkų ir kantatų autorių, kitų sričių menininkų. Ir nei kiek nemokesnių už ankščiau minėtus: dramos aktorių, baletų šokėjų, dekoratorių ir režisierių. Kodėl ir turėtume pasistengti bent dalį jų parodyti kitataučiams ir patys sau pasigėrėti bei pasidžiuoti.

I tą pasaulio lietuvių Seimą išrinktas nariu J. Kardelis Naujienų nr. 65 visai pagrįstai kelia klausimą: "Kazin ar ne atidėti?" Ten pateikiami stipriai argumentuoti faktai, dėl kurių reikėtų tą Seimą nukelti vėlesniam laikui. Iš meninės programos ruošimo tam Seimui eigos taip pat prašosi išvada: Seimą atidėti ateinančioms metams. Iki to laiko būtų galima pasiruošti ir geriau ir žymiai išpūdingiau. Tame Seime meniškoji programa turėtų pademonstruoti visą lietuviško pajėgumo meną: muzikus, dainininkus, šokėjus, aktorius, dekoratorius ir kt. Ar tatau įmanoma padaryti? Taip! Štai, tokio meninio pasirodymo kontūrai.

Poetas Mykolaitis-Putinas yra išleidęs 1916 m. poemą Kunigaikštis Žvainys (Toji poema pakartotinai atspausdinta to autoriaus Raštų tomas I rinkinyje). Poema parašyta labai sklandžiai, vaizdžiai ir labai gyva lietuvių kalba. Tą poemą tinkamai inscenizavę, galime parodyti visą lietuviško scenos meno pajėgumą. Inszenizuota poema turėtų, sakysime, 4 veiksmus.

VEIKSMAS I

Prieš uždangai pakylant, simfoninis orkestras išpildo lietuvių muziko kurį nors kūrinį: kantatą ar kurį kitą. Uždanga pakėlus, matome senovės lietuvių gyvenvietę pilies pašonėje. Sekmadienis. Senesnieji gyventojai šnekučiuojasi, o jauniškas linksminasi: dainuoja ir šoka tautinius šokių. Atvyksta vaidyla ir aplink jį susibūrusiems gyventojams pasakoja, ką matęs ir patyręs bekliaudamas po kraštą. Nuotaika idiliška ir šventiška, reiškianti ramų, laisvos šalies gyvenimą. Staiga, toje idilėje iš pilies bokšto pasigirsta trimitas ir šauklio pranešimas:

"Vyrai, tekinkit kardus, Temkit standžiai kilpines. Ryt, kai tik pradės dienoti, Kad būt žirgai pabalnoti".

(Poemos pradiniai žodžiai. Visos citatos paduotos iš atminties). Minioj sujudimas ir

Mr. ir Mrs. Arthur Hicks stovi šalia savo sudegusio namo, Cleveland, Ohio, kuriuose žuvo penki jų vaikai. Pati Mrs. Hicks su vienu mažu vaiku spėjo iš ugnies išbėgti. Visi žuvę vaikai buvo jaunesni, kaip 7 metų.

spėliojimai; kas, kur, kodėl? Ir: "Kol išvaikščiojo nutarę: Kunigaikštis rengia karę".

Bet: "Jeigu lems gerai likimas, Vyrai karas — tai žaidimas"...

Ir vyrų choro daina: "Karas! Pirmyn į kovą! Jau priešas eina, Tai mes laimėsime kovą, Tai laimėsime mes".

Baigiamas I veiksmas.

VEIKSMAS II

Pakėlus uždangą — šimtmečio miško vaizdas. Scena tušia, tik užkulisy girdėti žirgų triptimas ir kaskart stiprėjanti vyrų choro daina:

"Kur dangus ugnim liepsnoja, Per miškų gelmes Bėrus žirgus pabalnoje, Jojame tik mes.

O namie sesutė, Ir sena močiutė, Ir mergelė lelijėlė, Rūpestėlį ką sukėlė, — Laukia mūs kasdien, Laukia mūs kasdien".

VEIKSMAS IV

Priešo pilies puotų salė. Kunigaikštis, nakties metu išėjęs su savo vyrais iš rūsių, ir nugalėjęs pilies igulą, paėmęs pilį, laimingas, gražuolės mylimosios artumoje leidžia dienas. Aplinkui puošnumas, prabanga, įvairių šokių pramogos, šokiai ir svetimos dainos. Lietuviai kariai toje aplinkoje neramūs ir rūstūs. Tik vienas kunigaikštis, apkerėtas svetimautės, patenkintas užauja ir jaučiasi patenkintas. Kariai, priartėję prie savo vado, bando jį prikalbinti grįžti į gimtinę, kur laukia namai, bet jį prišlymai veltui. Kunigaikštis nieko nenori girdėti. Atvyksta į kunigaikščio valdomą svetimsalių pilį pasitinkiniai iš giminės ir bando jį perkalbėti grįžti. Veltui. Pagaliau puošnioje salėje pasirodo vyriausias gimtojo krašto vaidila ir geruokai kalbina kunigaikštį prisiminti gimtuosius namus, dabar, netekus vado, priešų teriojamus. Kunigaikštis nenori apie tai nieko girdėti. Vaidila kaskart vis smarkiau ima kalbėti ir karščiau įrodinėti reikalą eiti gelbėti gimtąjį kraštą. Kunigaikštis vis labiau ima širsti ir gražuolės mylimosios akinamas, įsiunta iki pamišimo ir jo priešpuolyje nusmeigia vyriausiąjį vaidilą. Tas mirdamas, Perkūno vardu prakeikia kunigaikštį, užmirusį engiamus savuosius ir gimtąjį kraštą. Vaidilai įėjus į sceną pasigirdė tolimo perkūno aidai vis stiprėja ir vaidilos mirimo scenoje išvirsta į nepaprastai stiprią ir grūmojančią perkūniją. Paskutiniams mirstančio vaidilos prakeikimo žodžiam nutylus trenkia perkūnas ir visą puotaujančių minią su pačiu kunigaikščiu bei jo gražuole mylimąja užgriauja griūvančių sienų gabalais.

Tai yra poemos inscenizavimo apmatai. Tikrasis inscenizatorius tą veiklą, aišku savaime, padarytų nepaprastai išpūdingą, o tinkami vykdytojai dar labiau jį padidintų. Kas tą galėtų padaryti? Galima siūlyti šitokią sąstatą: Inscenizatorius: poetas ir dramaturgas Stasys Santvaras, Režisierius: Ipolitas Tvirbutas.

VEIKSMAS III

Priešo pilies rūsyje lietuvių vyrai įkalinti. Mūsų pralaimėjo ir likę gyvi pateko nelaisvėn. Jų pokalbiai sukasi apie paliktus namus, namiškius ir jų planus kaip ištrukti iš nelaisvės. Tačiau jų visi planai yra beprasmiški, nes iš mūrinių rūsių ištrukti nėra jokios vilties. Kunigaikštis taip pat smarkiai kankinasi ir išmetinėja sau leidžiusį tokį pavojingą žygį. Tuo tarpu rūsių sambrėškoje pasirodo

šviesos spindulys ir jo apšviesta žmogysta. Kunigaikštis, netikėdamas savo akimis, pašoka ir žiūri apstulbęs į atvykėlį. Tai praeitos nakties jo sapnuota ir miške gaudyta gražuolė. Ji — lietuvių karius nugalėjusio ir juos įkalinusio valdovo dukterė. Ją sužavėjo lietuvių karių narsumas ir kunigaikščio — karių vado, drąsa. Ji, kaip valdovo dukterė, gavo leidimą aplankyti nelaisvėn patekusius viena. Ji įsimylėjusį kunigaikštį žvainį, kalbasi su juo ir kalbina jį pasilikti jos tėvo pilyje. Priešingu atveju, jis ir jo kariai bus išžudyti. Kunigaikštis ilgai svyruoja ir gražuolės meilės traukiamas, sutika viską daryti, ką jam ji patars. Valdovo dukterė atrakina kunigaikščio grandines ir išveda, palieka jam masyvinių durų raktą. Išeinanti valdovo dukterė lydimą audrą pranašaujančios muzikos.

Priešo pilies puotų salė. Kunigaikštis, nakties metu išėjęs su savo vyrais iš rūsių, ir nugalėjęs pilies igulą, paėmęs pilį, laimingas, gražuolės mylimosios artumoje leidžia dienas. Aplinkui puošnumas, prabanga, įvairių šokių pramogos, šokiai ir svetimos dainos. Lietuviai kariai toje aplinkoje neramūs ir rūstūs. Tik vienas kunigaikštis, apkerėtas svetimautės, patenkintas užauja ir jaučiasi patenkintas. Kariai, priartėję prie savo vado, bando jį prikalbinti grįžti į gimtinę, kur laukia namai, bet jį prišlymai veltui. Kunigaikštis nieko nenori girdėti. Atvyksta į kunigaikščio valdomą svetimsalių pilį pasitinkiniai iš giminės ir bando jį perkalbėti grįžti. Veltui. Pagaliau puošnioje salėje pasirodo vyriausias gimtojo krašto vaidila ir geruokai kalbina kunigaikštį prisiminti gimtuosius namus, dabar, netekus vado, priešų teriojamus. Kunigaikštis nenori apie tai nieko girdėti. Vaidila kaskart vis smarkiau ima kalbėti ir karščiau įrodinėti reikalą eiti gelbėti gimtąjį kraštą. Kunigaikštis vis labiau ima širsti ir gražuolės mylimosios akinamas, įsiunta iki pamišimo ir jo priešpuolyje nusmeigia vyriausiąjį vaidilą. Tas mirdamas, Perkūno vardu prakeikia kunigaikštį, užmirusį engiamus savuosius ir gimtąjį kraštą. Vaidilai įėjus į sceną pasigirdė tolimo perkūno aidai vis stiprėja ir vaidilos mirimo scenoje išvirsta į nepaprastai stiprią ir grūmojančią perkūniją. Paskutiniams mirstančio vaidilos prakeikimo žodžiam nutylus trenkia perkūnas ir visą puotaujančių minią su pačiu kunigaikščiu bei jo gražuole mylimąja užgriauja griūvančių sienų gabalais.

Tai yra poemos inscenizavimo apmatai. Tikrasis inscenizatorius tą veiklą, aišku savaime, padarytų nepaprastai išpūdingą, o tinkami vykdytojai dar labiau jį padidintų. Kas tą galėtų padaryti? Galima siūlyti šitokią sąstatą: Inscenizatorius: poetas ir dramaturgas Stasys Santvaras, Režisierius: Ipolitas Tvirbutas.

Priešo pilies rūsyje lietuvių vyrai įkalinti. Mūsų pralaimėjo ir likę gyvi pateko nelaisvėn. Jų pokalbiai sukasi apie paliktus namus, namiškius ir jų planus kaip ištrukti iš nelaisvės. Tačiau jų visi planai yra beprasmiški, nes iš mūrinių rūsių ištrukti nėra jokios vilties. Kunigaikštis taip pat smarkiai kankinasi ir išmetinėja sau leidžiusį tokį pavojingą žygį. Tuo tarpu rūsių sambrėškoje pasirodo

Dekoratorius: Viktoras Andrieušis, Kompozitorius: Julius Gaidelis, (II veiksmo baletų kūrėjas) Vaidintojai: Kunigaikštis Žvainys: Jack Jokūbas Šernas, Vyr. vaidila: Henrikas Kačinskas, Kunigaikščio dešinioji ranka — padėjėjas: Stasys Baranauskas, Kunigaikštė: Rūta Kilmontytė, Vyr. šokėja: Bežaitytė-Beriozovaitė, Baletų šokėjos: Vasiliskienės baletų studijos mokinės, Mišrus choras: Mikulskio Čiur-

lionio ansamblis, papildytas geraisiais kitų chorų dainininkais, Dirigentas: Vytautas Marijonas, Kariai ir tautinių šokių šokėjai: Čiurlionio ansamblio dalyviai. Šitam projektui įgyvendinti, atrodo, nereikėtų nė kiek nedaugiau lėšų, negu jų reikės kantatų vakaro dalyvių kelionės ir kitokioms išlaidoms apmokėti. Projektas visai ne fantastinis ir įgyvendinamas, jeigu, kaip J. Kardelis siūlo, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas būtų atidėtas kitiems — ateinančioms metams. Deja, tai tikrai svajonės (Pabaiga)

KLAUSA GERINANTIS AKUSTIKONAS NESIOJAMAS VISAS AUSYJE ARBA PRITAIKOMAS PRIE AKINIŲ.

Klausoma tirama, akustikonas pritaikomas prie sumažėjusios klausos reikavimų. Akustikonų kainos nuo \$40. Visi akustikonai garantuojami. Patariamai ir bandymai nemokamai.

DR. C. MICHEL
Optometrist - Acoustician
4654 SO. ASHLAND AVENUE
2-ras aukštas Yards 7-6616
CHICAGO 8, ILL.

F & M RADIO & TELEVISION SERVICE
Authorized
DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. Calumet 5-9833

GRADINSKAS
Radial, TV, Vėsintuvai
MESKRIOTOJŲ RADJAS
tepa markinių kišenėje,
veikia kaip 6 lempų aparatas
DUODAM ISSIMOKETINAL
PRIMAM SENSUS • TAISSOM
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
Frontier 6-1998
Atidara kasdien. Sekmad. uždaryta.

STANKUS
Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus
gyvenamųjų ir prekybos pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš
300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PProspect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kas dieną: pirmadienį iki šeštadienio nuo 8:30 iki 9:15 ryte, ir
kaip pirmadienį nuo 7 iki 8 vakaro.
Sekmadienį iš radio stoties WOPA,
1490 kil. ir FM 102.3 MC. 8:30 iki
9:30 ryte.
Tel.: Hemlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

SIGN OF SPRING

In most families, tempers still show the effect of the long winter's confinement. It's Mom's job to avert a crisis. Here's an idea which may help. Make spring vacation a spring holiday for the family. Parts of the West, for instance, are only overnight from the Midwest. They provide, however, the change of scenery of a trip to Switzerland. One such place is Arapahoe Ski Basin near Denver. Outdoor activities are planned to fit the children's taste and pace. The young man pictured is sure to wear off the pent-up animal spirit. Mom and Dad can enjoy a more leisurely view of the scenic glories from the fireside. However, visitors seldom resist the lure of the ski slopes for long or the fun of accompanying the children while they explore nearby ghost towns.

NAUJENOS,
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

NOT RESPONSIBLE FOR American lives or property unless you join the Ground Observer Corps today. Contact Civil Defense. YOU'RE WANTED to protect American lives and property from air attack. Join the Ground Observer Corps today. Contact Civil Defense. JOE PLEASE CALL HELEN or better still, contact Civil Defense. Join the Ground Observer Corps today and safeguard your community. ALL IS FORGIVEN if you help protect your city against enemy bombs. Join the Ground Observer Corps. Contact Civil Defense.

CONSTRUCTION & HOME SERVICE
Lietuvių Statybininkų Sambūris
2618 West 71st Street Chicago 29, Illinois
PProspect 8-4268 — PProspect 8-2269

V. ŠIMKUS Gen. kontraktorius, naujų namų statyba, įvairūs remontai. Terminal 9-5531	V. VAITEKŪNAS Dažymas, dekoravimas iš lauko ir vidaus. PProspect 8-2215
K. BUTKUS Namų pagerinimas, aluminijaus ir stiklo durys, langai, jų stogeliai, tvoros ir kita. PProspect 8-2781	A. STANČIAUSKAS Šiluma, oro vėsintuvai ir skardos darbai. Olympic 2-6752
J. RAUDONIS Cemento darbai. Hudson 7-4086	F. KAIRIS Vandentiekis ir kanalizacija. Virginia 7-3033

RAŠTINE ATDARA KASDIEN NUO 9 RYTO IKI 4 IR NUO 7 IKI 8 V. V.

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR
PADIDINOME
1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI.
Keikiame čekius. Perkam ir parduodam vertybės bonus.
VISOS SENTAUPOS APDRAUOTOS IKI \$10,000.00

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 West 47th Street Lafayette 3-1933
S. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sek. ir adv.
Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį, penktadienį, nuo 9 iki 5; trečiadienį, uždaryta, o šeštadienį, nuo 9 iki vidurdienio.

PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS -- SPECIALIOS NUOLAIDOS

5 gabalų, 36"x60",
DINETTE \$4950

Miegamoji sofa, kėdė
otomanas už \$14995

PIRKĖJAS GAUS GERĄ DOVANĄ.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Taupykite, kur Jūsų santaupos neša gerą pelną ir yra saugios

Universal Skolinimo ir Taupymo Bendrovė moka aukštus dividendus. Saugi įstaiga, nes indėliai yra apdrausti per Federal Savings & Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asmeniui. Lengvai pasiekiami iš visų miesto dalių. Keičia ir išduoda savo čekius ir duoda paskolas perkantiems namus.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street
Telefonas: HAYmarket 1-2028

GARSINKITĖS NAUJENOSE

PLANUOKITE SAVO
Užkandžių Pobuvius MIDLAND HOTELYJE

VIDURMIESČIO PRESTYŽAS APYLINKIŲ KAINOMIS
★
UŽKANDŽIAI nuo \$175
PIETŲ nuo \$300

- Vestuvės
- Užkandžiai
- Priėmimai
- Pilnas aptarnavimas maistu
- Tiekiami geriausia maista tarptautinio ir vietinio paruošimo
- Informacijos ir fotografijos pagal pareikalavimą
- Aptarnaujame nuo 25 iki 500 žmonių
- Banketai
- Pobūviai
- Sukaktys

VELTUI! duodame puikiai įrengtus privačius kambarius, rezervuotus tikrai Jūsų sveikiam

TELEPHONE — Mr. Rogan Manager DEarborn 2-1200

MIDLAND HOTEL
172 West Adams Street • Chicago 8

3 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

—SATURDAY, APRIL 12, 1958

Subscription Rates:	
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje	
metams	\$13.00
pusei metų	7.00
trims mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.	

Kitose JAV vietose ir Kanadoj	
metams	\$11.00
pusei metų	6.00
trims mėnesiams	3.50
vienam mėnesiui	1.25
Užsieniuse	
metams	\$14.00
pusei metų	7.00
vienam mėn.	1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Amerikos Lietuvių Kongresas

Šių metų birželio 27 ir 28 dienomis susirinks Bostone Amerikos Lietuvių Kongresas. Jį šaukia Amerikos Lietuvių Taryba, sudaryta iš keturių mūsų pagrindinių srovių ir dviejų didžiųjų Susivienijimų.

Sis Kongresas bus ketvirtas iš eilės. Pirmasis Amerikos Lietuvių Kongresas buvo Chicagoje, antrasis New York, trečiasis vėl Chicagoje. Kiekviename jų dalyvavo tarp 600 ir 800 delegatų.

Dar prieš pirmąjį Amerikos Lietuvių Kongresą buvo įvykusi Pittsburghe skaitlinga Amerikos Lietuvių Konferencija, kurioje dalyvavo per 400 įgaliotų draugijų atstovų. Toje konferencijoje plačioji Amerikos lietuvių visuomenė pareiškė savo pasiryžimą vieningomis pastangomis siekti bolševikų pavergtos Lietuvos išlaisvinimo.

Tai buvo karo metas. Jungtinės Valstybės įstojo į karą po Pearl Harbor (1941 m. gruodžio 7 d.) — ir automatiškai atsidūrė bendrame fronte su Lietuvos pavergęja Sovietų Rusija. Amerikos lietuviai milžiniškoje savo daugumoje, kaip ištikimi šios šalies piliečiai, karą rėmė. Už karą tada stojo ir Maskvos šalininkai komunistai, kurie anksčiau skleidavo čia prohitleriską "taikos" propagandą; tik kai "draugas" Hitleris puolė savo "draugą" Staliną, tai ir jie staiga virto Amerikos "patriotais" ir karo rėmėjais. Bet jie džiaugėsi, kad Lietuva pateko į sovietų jungą.

Lietuviai nekomunistai norėjo, kad JAV laimėtų karą, bet jie buvo priešingi Lietuvos pavergimui. Šią jų nusistatymą išreiškė Pittsburgho konferencija, pasisakydama už karo pastangų rėmimą ir už teisingą taiką, pagrįstą Atlanto Čarterio dėsniais. Ir tuo nusistatymu Amerikos Lietuvių Taryba, gavusi plačiosios visuomenės pasitikėjimo pareiškimą, vadovavosi tolimesnėje savo veikloje, karo metu ir po karo.

Po to, kai karas buvo laimėtas, buvo dedamos pastangos, kad derybose su savo sąjungininkais JAV nedarytų jokių nuolaidų, galinčių pakenkti Lietuvos reikalui. Ypačingai buvo rūpinamasi, kad JAV nenusileistų Rusijos imperialistams, kurie nepraleisdavo nė vienos progos paveikti Amerikos valdžią ir gauti jos pripažinimą Lietuvos aneksacijai. Kremlius savo tikslo nepasiekė, ir galima neabejoti, kad tam užkirtą kelią žymia dalimi vieninga Amerikos lietuvių veikla.

—0—

Po Pittsburgho konferencijos, kaip minėjome, buvo trys Amerikos Lietuvių Kongresai, kuriuose tas vieningumas buvo parodytas ir sustiprintas. Toks bus vyriausias uždavinys ir ketvirtąjo Kongreso, kuris yra šaukiamas Bostone. Tačiau jo reikšmė gali būti didesnė ir už pirmesniųjų Kongresų.

Kova tarp Vakarų demokratų ir sovietų imperijos eina į naują fazę. Rusijos valdovai jaučia, kad jų pozici-

joms Europoje gresia vis didesnis pavojus ne tik iš laisvojo pasaulio, kuris ginkluojasi atominiais ginklais bei vairuojamais sviediniais, bet ir iš pavergtųjų tautų pusės. Jie žino, kad jie nebegali pasitikėti nei komunistų partijomis satelinėse šalyse, nei jų armijomis. Todėl jie nori, kad esamoji padėtis Europoje būtų stabilizuota: kad Vakarai prižadėtų nesidomėti pavergtųjų tautų likimu, ir ypač, kad Amerika ištrauktų savo ginkluotą jėgą iš Europos.

Grasinimais "su žeme sulyginti" tas šalis, kuriose bus steigiamos branduolinių ginklų bazės, iš vienos pusės, ir "taikingos koegzistencijos" siūlymais iš kitos pusės, Kremlius valdovai sukėlė plačiuose visuomenės sluogniuose anapus Atlanto palankių tai sovietų propagandai nuotaikų. Pasigirsta vis daugiau balsų, pritariančių "viršinių" konferencijai, — tuo tarpu kai Chruščevas iš anksto stato griežtą sąlygą, kad konferencijoje nebūtų svarstomas Maskvos pagrobų tautų likimo klausimas.

Jei Rusijos diktatoriams pavyktų šią savo politiką praveisti, tai laisvės reikalui būtų smogtas skaudus smūgis! Lietuvos ir kitų prisilėgtų šalių žmonėms būtų atimta viltis pramatomoje ateityje nusikratyti žiauriu bolševizmo jungu.

Šitos nelaimės bus išvengta tikrai tuo atveju, jei laisvojo pasaulio visuomenė supras Kremliaus gengsterių siekimus ir jiems tvirtai pasipriešins. Vakarų laikysena pareis daugiausiai nuo to, kaip elgsis Jungtinės Valstybės. Todėl yra be galo svarbu, kad nesusvyruotų šios šalies užsienio politikos vadovybė.

1941 m. tik prezidento Rooseveltto pasipriešinimas su laikė D. Britaniją nuo Pabaltijo valstybių pavergimo pripažinimo. Tik tvirtas JAV administracijos ir kongreso nusistatymas galės dabar pastoti kelią Chruščevo kėslams Europoje.

Todėl Amerikos lietuviams reikia būti sargyboje. Jie turi būti pasiruošę kovoti visomis galimomis priemonėmis prieš bet kokią pavojingą Lietuvos reikalui kryptį šios šalies politikoje. Tam pasiruošti ir priimti gerą bendro darbo programą kaip tik ir teks Amerikos Lietuvių Kongrese, kuris įvyks ateinančio birželio pabaigoje.

Apžvalga

Republikonų opozicija prezidentui

Neretai prez. Eisenhowerio sumanymams vidaus arba užsienio politikoje labiau priešingai jo paties partijos žmonės JAV kongrese, negu demokratų. Toks atsitikimas buvo pvz. paskutiniomis dienomis prieš Velykų atostogas.

Senatorius William E. Jenner, žinomas izoliacininkas iš Indiana valstybės, pasiūlė prie gaminių pėrvirio įstatymo pataisą, kuri draudžia siųsti žemės ūkio produktų pėrvirį į Lenkiją ir Jugoslaviją. Debatuojant šią pataisą, senatorius Styles Bridges iš New Hampshire, republikonų Politikos Komiteto (Policy Committee) pirmininkas, pasiūlė pataisą prie pataisos, žymiai išplėsdamas sen. Jennerio pasiūlymo prasmę. Pastarasis ją priėmė.

Uolus prez. Eisenhowerio šalininkas kongrese, senatorius John Sherman Cooper iš Kentucky, kritikuoamas siūlomas prieš aukščiai minėtą įstatymo pataisą, pareiškė, kad jos drau-

džia duoti pagalbą kokioms 50 šalių, tarp kurių yra ne tik Jugoslavija ir Lenkija, bet visa eilė nepriklausomų valstybių Viduriniuose Rytuose, Azijoje ir Afrikoje.

Tos pataisos reikalauja, kad kiekviena šalis, kuri nori gauti ekonominę pagalbą iš JAV, turi iš anksto prižadėti, kad ji neduos "tiesioginės arba netiesioginės paramos" Sovietų Sąjungai, komunistinei Kinijai ar bet kuriai kitai komunistinei valdžiai, kilus karui tarp tokios valdžios ir JAV.

Jenner-Bridges pataisa buvo atmesta 53 balsais prieš 24. Buvo balsuojama varžovais, todėl yra žinoma, kuris senatorius kaip balsavo. Tarp balsavusių už pataisą buvo sen. William F. Knowland, mažumos vadas senate; sen. Leverett Saltonstall, "Republican whip" (kurio pareiga suaukti į posėdį visus savo partijos senatorius, kada eina balsavimas); senatorius Everett M. Dirksen, kuris užims senatoriaus Knowland vietą, kai pastarasis pabaigęs savo terminą; na-

— Va, kur vagis... Aš taip ir maniau... Duot j kailį...

Tada aš tam jaunuoliui ir sakau: — Gulkis... užpakalį iškulsim taip, kad savaitę negalėsi atsisėsti...

Vaikinas persigando, puolė man po kojų, verdamas prašė, kad nenuščiau, nes prisipažįstas, jog jis tuos pinigų pavogė. Atsikėles tuojau mus nusidėdė tame pačiame kieme esančiom daržinė, atmetęs porą glėbių šieno, atplėšęs nuo grindų keletą lentų, savo rankomis prakasęs žemę, ištraukė pavogtą diržą su visu tūkstančių dolerių. Kitus smulkiuosius pinigų pažadėjo atvežti iš savo namų.

Mano išmintingasis šuo Nero tik žiūrėjo į mane, iškišęs seilėlą liežuvį pro išsižio-

jusius nasrus ir žaibavo akimis, lauždamas paliepiamo, kurį čia dar reikėtų "paimiti". Taip jis vargšas ir nesuprato, kad jis surado kaltininką, kuris iš amerikono pavogė tūkstantį dolerių. Už tai, kai grįžome į namus, aš jį pavaišinau amerikonišku "steiku".

Amerikonas žodį tęsė. Kai grįžinau jam pavogtą tūkstantį dolerių, jis, atskaitęs šimtine, įteikė man. Atsiklausęs V. R. Ministerijos, tuos pinigų pasidalinau su tais trimis policininkais, kurie dalyvavo tos vagystės išaiškinime.

Policijos vagai prieš kiekvienus Seimo rinkimus

Tarnaudamas paskutinius du mėnesius Marijampolėje kaip aš, taip ir visa Lietuvos policija turėjome didelį vargą palaikyti tvarką viešuose susirinkimuose, kuriuose kaip ir kitose demokratų partijose žymūs veikėjai, taip liaudininkų, tautininkų ir socialdemokratų partijų veikėjai agitavo susirinkusius ateinančiuose seimo rinkimuose balsuoti tik už jų partijos išstatytus kandidatus.

Policija buvo instrukuota ir įpareigota į kiekvieną opozicijos partijų rengiamą susirinkimą skirti sumanesnį ir gabesnį policijos valdininką palaikymui tariamos tvarkos ir stropiai sekti, kad kalbėtojai nesmeiktų esamos vyriausybės bei atsto-

NEGALIMA TYLĖTI

LB Chicagos Apygardos valdybos šaltasis karas su didžiųjų švenčių komitetais

Jau kelintas mėnuo, kai Chicago "bendruomenėje" kažkas rūgsta. Pradžioje iš palaidų spaudoje pasirodančių priekaiščių, tarp eilučių praslystančių dviprasmiškų pastabų ir bakščių, eilinis skaitytojas negalėjo aiškiai susivokti, kas čia dedasi. Tačiau juo toliau, juo ta LB CAV (Chicagos Apygardos Valdybos) vyrų ofenzyva darėsi aiškesnė ir įkyresnė. Pradžioje aiškėti, kad LB CAV turi galvoje buvusius didžiųjų tautinių švenčių — specialiai taikant į Dainų šventės ir Šokių šventės — komitetus. Kad skaitytoms būtų aiškiau ir įmanomai bešališkiau, pacituojame keletą tos LB CAV "informacijos komisijos", daugiausiai p. A. Gintnerio spaudai siuntintų biuletenėlių ištraukų.

Savotiški LB Chicagos Apygardos biuleteniai

— LB Chicagos Apygardos Valdybos posėdyje, kuris įvyko Jaunimo Centre, gruodžio 27 d. tarp kitų reikalų buvo svarstyta ir buvusios Dainų šventės pelno globos ir tolimesnio darbo klausimai. Esant nesklaidumui tarp LB Chicagos Apygardos V-bos ir buvusios Dainų šventės komiteto, šitas klausimas buvo atidėtas kitam Valdybos posėdžiui dalyką spręsti iš esmės.

— LB Chicagos Apygardos Valdybos posėdis svarstyti Dainų šventės reikalus buvo susirinkęs sausio mėn. 13 d. Hollywood salėje, kuriame buvo nutarta, kad LB Chicagos Apyg. Valdyba ir Dainų šventės Komitetas 1955 m. liepos mėn. 16 d. susitarimu Dainų šventę rengę lygionis teisėmis, todėl Dainų šventės likusių pinigų paskirs-

ir, žinoma, pataisos autoriai.

Už pataisą balsavo 22 republikonai, bet tik du demokratai — sen. Richard B. Russell iš Georgia ir J. Strom Thurmond iš South Carolina.

Jei ne demokratų pagalba Eisenhowerio administracijai, ta pataisa būtų buvusi priimta.

Reikia pasakyti, kad opozicijos argumentuose yra nemažai tiesos. Iš tiesų, kam JAV turi šelpiti šalis, kurios neprizada karo atveju neremti JAV prieš? Bet karo tarp JAV ir Sovietų Sąjungos, veikiasia nebus. Tačiau prez. Eisenhowerio administracija mano, jog reikalavimas iš visų šalių, gaunančių JAV pašalpą, kad jos nerems "tiesioginių arba netiesioginių būdų" JAV prieš, yra per daug platus ir suriša administracijai rankas.

Tačiau, to neveizint, dauguma republikonų senatorių vistic balsavo už pataisą.

tymas ir jų globą priklauso LB Chicagos Apygardos ir Dainų šventės komiteto jungtinio posėdžio, įvykusio 1956 m. gruodžio mėn. 8 d. nutarimui. Šio posėdžio nutarimus LB Chicagos Apygardos Valdyba laiko galutiniais ir bet kokie vieno buvusio Dainų šventės Komiteto nutarimai, pataisymai ar papildymai, padaryti po 1956 m. gruodžio 8 d. posėdžio, laikomi vienatės šališkais ir neteisėtais, todėl prašoma buv. komiteto tuojau įvykdyti padarytus nutarimus, įpareigojančius likusių pinigų globą perversi posėdyje sudarytos komisijos numatytoms institucijoms.

— Teko girdėti, kad vėl posėdžiavo "amžinasis Dainų šventės Komitetas", kuris savo dienas buvo baigęs su paskutiniu plenumo posėdžiu ir pelno paskirstymu, sudarydamas iš LB Chicagos Apygardos Valdybos narių ir Dainų šventės komiteto komisiją, kuri galutinai buvo pabaigusi savo darbą, likusio pelno pinigų paskirdama administruoti per LB Centro Valdybą Kultūros Fondui ir tuo reikalu 5 asmenų komisija vienbalsiai nutarė, pasirašydama atitinkamą protokolą, bet gruodžio 14 d. staiga susirinkęs buvęs Dainų šventės Komitetas sugrįvė visus ankstyvesnius susitarimus su LB Chicagos Apygardos Valdyba ir 5 komisijos nutarimą, be minėtos Apygardos išpėjimo, palikdamas tuos pinigus, sumoje \$4,500 administruoti trijų žmonių nuožūrai.

— Antrašte "Apygardos Valdyba dirba kultūrinius darbus" LB CAV informacija pranešė, kad kovo 7 d. įvykęs tos V-bos posėdis buvęs "gana reikšmingas" ir nutaręs surengti antrąją Dainų šventę Chicagoje 1961 m. pavasarį, t. y. lygiai už 3 metų, bet jau dabar LB CAV greitai laiku sudarysianti minėtos šventės surengimui atitinkamus organizacijas, sudarant komitetą ir papildomas įvairias komisijas. Tuojau parengtas statutai; panašus statusas esąs rengiamas ir būsimajai II šokių šventei, nes esą "norima iš anksto apsisaugoti nuo bereikalingų kalbų ir nervų gadinimo, kaip buvo pirmose šventėse".

— Vytautui Radžiui yra pavesiti LB Chicagos Apygardos kultūriniai reikalai. Tai labai džiugūs reiškinys, rašoma vėlesnėje informacijoje. Kaip žinome, jisai yra ilgametis Apygardos Valdybos narys, bet mažai kur reikėsi bendruomeniniame gyvenime. Dabar iš jo tikimasi, kad kultūrinį Apygardos veikimą žymiai pagyvens ir jo vadovaujamą Chicagos Vyrų

Chorą, kurie stato operą "Rigoletto" ir "Faustą", tiesioginiai įjungs į LB Chicagos Apygardos veikimą, ir visi parengimai bus daromi Valdybos vardu.

— Kovo 26 d.: V. Radžius pasitraukė iš LB Chicagos apygardos valdybos.

— Kovo 28 d. Vytautui Radžiui praneša, kad paskelbta žinutė, jog jis išėjęs iš L. B. Chicagos apygardos valdybos, neatitinka tikrenybei. Jis tebėra apygardos valdyboje... Tai tiek tuo tarpu iš pačių biuletenų.

Prie ko čia Radžius, kas paklaus. Juk jis LB Chicagos apyg. valdyboje "savas žmogus". Taip, bet jis ir puolamosios Dainų šventės komitete toks pat savas, kiek skirtingas, nes turėjo nepriklausomą nuomonę. Reikalas kiek aiškėja iš vieno LB CAV šulio, J. Zvainio slapyvardžiu prisirašyto ir savo "organė", Bridgeporte, straipsnio "Is Bendruomenės gyvenimo". "...išidėtinimas momentas", rašo J. Zvainys, "tai, kad ruošiant Dainų šventę, p. Radžius sudarytame komitete atstovavo ne kurią nors kitą organizaciją, o LB. Jis komitete dalyvavo, kaip LB Chicagos apygardos narys. Tai štai kodėl LB turi teisę iš p. Radžio reikalauti daugiau, nei iš kurio kito to komiteto nario atskaitomybės". (Visi pabraukimai mano. Ž. R.).

Tikrumoje p. Radžius ir Dainų šventės Komiteta įėjo ne kaip LB Apygardos, o kaip Chicagos Vyrų Choro atstovas.

Sekliai vieno Apygardos nario pėdomis

Zymus LB CAV narys ir Dainų šventės Komiteto generalinis sekretorius p. Juozas Kreivėnas š. m. sausio 23 d. parašė LB CAV pirmininkui laišką "Pirmosios Dainų šventės užbaigimo reikalų", kur be kt. rašoma:

Pirmąją Dainų šventę buvo pradėta naujos formos kultūrinė lietuvių veikla. Pagrindė čia turima vienos vadovybės visoje išieivijoje organizuojamą darbą, kurio vaisiai karts nuo karto parodomi masinėse demonstracijose...

Su kartumu tenka konstatuoti, kad pirmosios dainų šventės komitetas nesuprato uždavinių, kuriuos jiems likimas patiekė... Dabar 1958 metų pradžioje turime tokią padėtį, kokia buvo prieš pirmąją dainų šventę...

Chicagos apygardos valdyba stebisi, kad jau baigiasi antri metai, o vis neužbaigiami pirmosios dainų šventės reikalai. Už tokį reikalų dėsimą yra kaltas apygardos valdybos narys V. Radžius. 1956 m. gruodžio 8 d. buvo sudaryta penkių komisijų kuri "apsvarstytų ir nuspręstų pinigų skirstymo procedūrą" ir t. t. Toje komisijoje iniciatyvos teisė buvo suteikta V. Radžiui (Tesinsys 5-me pusl.)

Buvusio Lietuvos policijos vado Petro Mačinsko atsiminimai

33.

Sujungę kieman, ten radome geroką būrį žmonių. Išsiaiškins, kurie to amerikono buvo vaikinai, juos aiškiau nuo kitų. Kitiems paliepiam išsiskirstyti. Apžiūrėjau tą seklyčią ir sienoje kabanti Panelės švenčiausios abrožą. Iškliausia kiekvieną atskirai vaišėse dalyvavusių asmenį, bet nieko įtartino neradau. Pas visus svečiausiuosius padariau asmenišką ir jų butuose bei kituose trobesiuose kratas, bet taipgi nieko neradau.

Susirūpinau. Nejaugi man nepavyks surasti vagių ir pinigų... Kad nors galėčiau ką nors rimčiau įtart...

Pasikalbėjau su viršaičiu, seniūnu ir vietos parapijos klebonu. Jie visi maždaug vienodai papasakojo, kad visus, kurie to amerikono buvo vaikinai, gerai pažįsta, drauge augo. Visi teisingi, geri vyrai, ir jie nemano, kad iš jų kas galėjo tuos pinigų pavogti. Tik apie vieną klebonas suabejojo, apie vieną jaunuolį, amerikono gimūnaitį, kuris, girdi, pritingi dirbti, veda nepadorų gyvenimą. Jis neturtingų tėvų vaikas, bet iš kažkokių ne-

aiškių šaltinių girtuokliauja ir t. p. Nors aš jį kamantinėjau ir iškrečiau net pakartotinai jo gyvenamus namus ir kitus trobesius, bet nieko įtartino nesuradau.

Jau buvau nustojęs vilties tąją vagystę išaiškinti. Prisiminiau savo vilkų veislės šunį Nero. Palauk, pagalvoju, o gal gi tas vyrukas išsisgas ir prisipažins, kai mano šuo Nero, liepiamas surasti vagį tarpe išrikiuotų kieme amerikono svečių, puls jį ir įsikabins dantimis į jo rankovę.

Tuoju pasiūniau vieną raitą policininką į Marijampolę atvesti mano Nero. Susikviečiau kieman vėl visus tuos svečius ir pareiškiau, kad aš patyriau, jog pinigų yra pavogęs vienas iš jų ir prašiau gražiuoju jį prisipažinti ir grąžinti pinigų, nes kitaip tuojau policininkas atves iš Marijampolės mano mokytą policijos tarnybą šunį, kuris, apuostęs abrožą, iš po kurio pinigai buvo pavogti, užuos prakaitą to žmogaus, kuris pavogė ir, jeigu tas asmuo yra įsų tarpe, tai šuo puls jį ir tada aš jam tikrai žinodamas, kas kaltas, pilsiu jam į kailį, kol neparodys, kur yra paslėpti pavogti pinigai.

Nė vienas iš jų neprisipažino tai padaręs. Kai grįžo policininkas su šunim, tai, paėmęs iš tų išrikiuotų svečių porą patikimų vyrų, lydimas nukentėjusio amerikono, jo pusbrolio, šunį Nero laikydamas ant lenciūgelio, suėjome seklyčion, ir aš

ranka rodydamas į minėtą abrožą sakiau šuniui: — "Nero, ieškok vagį, ieškok!"

Šuo, nežinodamas, koks reikalas, šoko ant tos sienos, uostė paveikslą aplinkui, ir mano toliau raginamas — "Ieškok, Nero, ieškok!" — uostydamas grindis išėjo kieman. Kai ėjome pro išrikiuotus svečius, šuo kiekvieną apuostė ir nieko nedarė. Nuo vieno jis ėjo prie kito, ir kai tik jis prisitartino prie to, kurį klebonas ir aš įtarėme, aš sušukau: "Nero, paimk vagį!"

Šuo stojis pietas ir lodamas puolė tą jaunuolį, įsikabino jam į rankovę dantimis ir purtė jį. Vaikinas išbalo ir persigando. Visi kiti pradėjo rėkti:

— Va, kur vagis... Aš taip ir maniau... Duot j kailį...

Tada aš tam jaunuoliui ir sakau: — Gulkis... užpakalį iškulsim taip, kad savaitę negalėsi atsisėsti...

Vaikinas persigando, puolė man po kojų, verdamas prašė, kad nenuščiau, nes prisipažįstas, jog jis tuos pinigų pavogė. Atsikėles tuojau mus nusidėdė tame pačiame kieme esančiom daržinė, atmetęs porą glėbių šieno, atplėšęs nuo grindų keletą lentų, savo rankomis prakasęs žemę, ištraukė pavogtą diržą su visu tūkstančių dolerių. Kitus smulkiuosius pinigų pažadėjo atvežti iš savo namų.

Mano išmintingasis šuo Nero tik žiūrėjo į mane, iškišęs seilėlą liežuvį pro išsižio-

juosius nasrus ir žaibavo akimis, lauždamas paliepiamo, kurį čia dar reikėtų "paimiti". Taip jis vargšas ir nesuprato, kad jis surado kaltininką, kuris iš amerikono pavogė tūkstantį dolerių. Už tai, kai grįžome į namus, aš jį pavaišinau amerikonišku "steiku".

Amerikonas žodį tęsė. Kai grįžinau jam pavogtą tūkstantį dolerių, jis, atskaitęs šimtine, įteikė man. Atsiklausęs V. R. Ministerijos, tuos pinigų pasidalinau su tais trimis policininkais, kurie dalyvavo tos vagystės išaiškinime.

Policijos vagai prieš kiekvienus Seimo rinkimus

Tarnaudamas paskutinius du mėnesius Marijampolėje kaip aš, taip ir visa Lietuvos policija turėjome didelį vargą palaikyti tvarką viešuose susirinkimuose, kuriuose kaip ir kitose demokratų partijose žymūs veikėjai, taip liaudininkų, tautininkų ir socialdemokratų partijų veikėjai agitavo susirinkusius ateinančiuose seimo rinkimuose balsuoti tik už jų partijos išstatytus kandidatus.

Policija buvo instrukuota ir įpareigota į kiekvieną opozicijos partijų rengiamą susirinkimą skirti sumanesnį ir gabesnį policijos valdininką palaikymui tariamos tvarkos ir stropiai sekti, kad kalbėtojai nesmeiktų esamos vyriausybės bei atsto-

vų ir neskleistų apie juos prasimanytų gandų.

Tada veikė Lietuvos Seimo išleistas, viešųjų susirinkimų įstatymas, kuris nušakė, kokiais atsitikimais skirtas viešame susirinkime policijos pareigūnas turėjo teisę susirinkimą uždaryti, būtent:

1. Kai kalbėtojas, tris kartus to policijos pareigūno įspėtas, nesiliauja šmeižti ir skelbti pramanytus kaltinimus vyriausybės nariams; 2. Kai susirinkusių žmonių tarpe yra ginkluotų asmenų ir 3. Kai susirinkime kyla triukšmas ir pirmininkaujantis nepajėgia to triukšmo numalšinti.

As ir, manau, kiti policijos vadai dažnai gaudavome iš V. R. Ministerijos pagėdavimus nurodant, kad ateinantį sekmadienį tokios tai opozicijoje esančios partijos rengiamame viešame susirinkime žinomą jų partijų veikėjų, nesivarždami kritikuos esamos vyriausybės veiksmus ir, jeigu tamė susirinkime dalyvaujas tvarkai palaikyti policijos pareigūnas neris pakankamų davinų įspėti kalbėtoją tris kartus ir susirinkimą uždaryti, tai iš anksto reikalinga sudaryti sąlygas, kad susirinkusiu tarpe atsirastų ginkluotų asmenų, arba numatyti asmenų pakeltų toki triukšmą, kad pirmininkaujantis nebesugebėtų jo numalšinti. Tada policija turėtų teisėtą pagrindą tokį susirinkimą uždaryti. Toks veiksmas po-

džiū...

Nupasakojes, kaip 1957 m. gruodžio 14 d. posėdyje įvykęs „nėtikėtinas dalykas“, nes p. Kreivėnui vos tik išvykus iš nebaigto posėdžio, „susitarimas (dėl pinigų) buvo sulaužytas“ ir greit po to spaudoje pasirodęs „labai piktas ir kvailas raštas“ — Dainų Šventės Komiteto pranešimas. Rašėjas siūlo, jei ligi sausio 30 d. reikalai nesutvarko, „tai reikia visą pirmosios dainų šventės bylą perduoti LB Garbės Teismui“ ir priduria: „Labai prašau apygardos valdybą patikrinti, ar ši skandališka „pranešima“ nėra parašęs tūlas apygardos valdybos narys“...

Ultimatus Dainų Šventės pirmininkei

Šių metų sausio 20 d. data su LB Chicago Apygardos Valdybos pirmininko p. J. Jasaičio ir sekr. A. Gintnerio parašais įteiktas „buvusiai“ JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės Komiteto Pirmininkei poniai Alice Stephens raštas, kuriame be kt. sakoma:

— Jau baigiasi antri metai nuo pirmosios JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės, bet šventės reikalai nėra galutinai užbaigti ir įgyvendinti iki šios dienos, kaip buvo susitarta Dainų Šventės Komiteto ir LB Chicago Apygardos Valdybos bendrame posėdyje pradėjus Dainų Šventę ruošti.

Ilgas ir nesuprantamas Dainų Šventės užbaigimo dėsimas lietuvių visuomenėje kelia įvairiausių gandy, kurie vienodai liečia Dainų Šventės komitetą ir LB Chicago Apygardos Valdybą, kaip lygiateisės susitarimo šalis.

Toliau cituojami protokolai iš 1955 m. liepos 16 d. bendro posėdžio, kuriame Dainų Šventės Komitetas įsileido LB CAV-ba, kaip „lygiateisę susitarimo šalį“, ir 1956 m. gruodžio 8 d. bendro posėdį, kuriame sudaryta iš J. Bajerčius, T. Blinstrubio, Vyt. Radžio, Justo Kudirkos ir J. Kreivėno penkių komisija, „kuri apsvaistytų ir nuspręstų pinigų skirstymo procedūrą ir institucijos reikala, kurios globoje Dainų Šventės pinigai būtų palikti“, taip pat apsakojama, kaip ta komisija tuos pinigų perskirsčius.

Tačiau esą „iš lietuvių spaudoje paskelbtų informacijų (matyt, turima galvoje Dainų Šventės Komiteto pareiškima) ir pareiškimų matyti, kad buvęs Dai-

nų šventės Komitetas vienas, aplenkdamas LB Chicago Apygardos Valdybą yra padaręs esminių nutarimų, moraliai ir teisiškai priešingų ankstyvesnių susitarimų dvasiai“. Todėl LB CAV-ba 1958 m. sausio 13 d. posėdyje svarčiusi Dainų Šventės reikalus ir nutarusi pranešti, kad LB CAV ir D. Š. K-tas 1955 m. liepos 16 d. susitarimu Dainų Šventę rengę lygiomis teisėmis, kad tos šventės likusių pinigų paskirstymas ir jų globa priklausanti nuo 1956 m. gruodžio 8 d. nutarimo, kurį LB CAV laikanti galutinai ir kad bet kokie D. Š. K-to nutarimai, pataisymai ar papildymai, padaryti po 1956 m. gruodžio 8 d. posėdžio, „laikomi vienašališkais ir neteisėtais“.

Todėl, girdi, CAV-ba „prašo galimai greičiau įvykdyti 1956 m. gruodžio 8 d. posėdžio nutarimus, įpareigojančius likusių pinigų pinigų globą pervedti posėdyje sudarytos komisijos numatytioms institucijoms. LB CAV-ba atsakymo lauksianti iki 1958 m. sausio 30 d.“

Raštas baigiamas taip:

„Jei atsakymas būtų negautas, ar būv. Dainų Šventės Komitetas vadovautųsi vien tik Dainų Šv. K-to vienašališkais nutarimais, paketimais ar papildymais, tai LB Chicago Apyg. V-ba yra nutarusi padaryti tolimesnes išvadas“...

ANTROJI MEDALIO PUSĖ

Kas suruošė Dainų Šventę?

Iš ligi šiol skaityto gaunamas įspūdis, kad viskas prasidėjo tik nuo 1956 m. liepos 16 d., kur broliškai susirinkę Dainų Šventės Komitetas ir LB Chicago Apygardos Valdybos vyrai, visą reikalą sumanę, sutarę ir, susijungę vienoje palaimingoje seimėje, pradėjo dirbti. D. Šv. Komitetui iš savo pusės prisilimant LB CAV globą, kontrolę ir atiduodant jam pagarbą ir pinigus.

Tačiau jau pačiam Dainų Šventės Vadove, išleistame 1956 m. liepos 1 d. ir paruostame ne kokių nors „buvusių“ D. Š. komiteto, bet paties p. Juozo Kreivėno, straipsnyje „Kaip ruošta Dainų Šventė“ pasakojama, kaip dar 1952 m. rugp. 20 d. ALRK Vargonininkų Sąjungos seime išliko sumanymas rengti dainų šventę. Iš sumanymo rengti 1954 m. kelias dainų šventes, įvyko tik viena Chicagoje 1954 m. birželio 27 d., dalyvaujant 7 chorams.

1954 m. liepos 2 d. Vargonininkų Sąjungos seime vėl išliko dainų šventės klausimas ir S-gos valdybai buvo pavesta sukviesti

platesnį Chicago muzikų ir chorvedžių pasitarimą. Toks ir buvo sukvietas 1954 m. rugsėjo 18 d., kuriame dalyvavo 11 asmenų. Susirinkimas pritarė Dainų šventės 1956 m. pavasarį rengimui ir sudarė laikiną komitetą, galimybėmis išaiškinti ir organizuoti tolimesnius darbus. I laik. Komitetą išrinkti: Albina Dzirvonas (nuo Dainavos ansamblio), Juozas Kreivėnas (nuo „Muzikos žinių“, Justas Kudirka (nuo Vargonininkų S-gos), Vytautas Radžius (nuo Chicago Vyrų choro) ir Alice Stephens (nuo Alice Stephens ansamblio).

Laik. Komiteto pirmininke išrinkta A. Stephens, sekretorium J. Kreivėnas. Daugiau, kaip 20 chorų sutiko dalyvauti, buvo sudarytos komisijos, pagamintas repertuaro projektas ir 1955 m. vasario 6 d. sukvietas muzikų ir organizacijų susirinkimas, kuriame sudarytas iš 15 asmenų plenamas: visi laikinojo Komiteto nariai ir pririnkti: J. Daužvardienė, N. Gugienė, Dr. J. Bajerčius, T. Blinstrubas, Bildušas, Misevičius, M. Vaidyla, A. Juškevičius, J. Paštukas ir A. Mondeika. Nutarta Laikinią Komitetą nuo šiol laikyti nuolatiniu Komitetu ir jam pavesti savo nuožurią padidinti ir komiteto ir plenumo sąstatą.

1955 m. vasario 26 d. Dainų Šventės Komitetas pasiskirstė pareigomis: pirmininke A. Stephens, patarėja J. Daužvardienė, vicepirmininkas J. Kudirka, vicepirmininkas V. Radžius (informacijai), vicepirm. Alb. Dzirvonas (finansų reikalams), sekretoriai A. Juškevičius ir J. Kreivėnas. Vėliau vieton Juškevičiaus pakviestas dvi sekretorės Agnė Jasaitytė ir Elena Blandytė. Šiame posėdyje nutarta paimti šventei Coliseumo patalpas.

Nelėmtoji 1955 m. liepos 16-ji

Pasamdžius Coliseum salę, sudarant sutartį, salės administracija pareikalavo tuojuo įmokėti \$500 rankpinigį. Dainų Šventės Komitetas susiunko tam ir kitiems reikalams aptarti 1955 m. liepos 16 d. Buvo pasiūlymas kreiptis į žinomąjį finansininką ir nuosirdų Dainų Šventės pritarėją p. J. Pakelį, paprašyti iš jo \$500 paskolos, bet J. Kreivėnas, kartu buvęs ir LB Chicago Apygardos valdybos žmogus, perkalbėjo, kam esą kreiptis į privatių asmenį, kuomet tokiems tikslams labai mieilai duos LBCAV, kuri turi tokius pat kultūros uždavinius. Komitetui sutikus, p. Kreivėnas čia pat iš kito kambario atsivedė kelis LB CAV narius, Dr. Bajerčių, T. Blinstrubą ir kt. LB atstovams mieliai pažadėjus tuos \$500 duoti, pirmininke norėjo padėkoti už paskolą, bet Dr. Bajerčius užprotestavo „Ka ponai kalbi. Kokia čia paskola. Tai yra ne paskola, o auka“. LB CAV atstovams pareiškus norą prisidėti ir padėti bendram dideliui darbiui, jų talka buvo mieliai priimta ir LB Chicago Apygardos Valdyba įsileista kaip partneris bendradarbis. Nuo šiol prasidėda bendras tos dienos posėdžio protokolai, iš kurio matyti, kaip giliai CAV pavyko pačią pirmąją dieną įsismelkti į Dainų Dienos ruošos, ypatinai į jos finansinę pusę. Protokole užrašyta, kad buvo padaryti sekanči nutarimai:

1. „ALB Chicago Apygarda globoja Dainų Šventę ir ją remia finansinai.
2. „ALB Chicago Apygardos Valdyba tvirtina Dainų Šventės Komiteto sudėtį ir galimus pasikeitimus. Dainų Šventės Komiteto pinigine atsakomybę tikrina ALB Chicago Apygardos Kontrolės Komisija.
3. Dainų šventės Komitetas apie savo veiklą nuolat informuoja ALB Chic. AP. V-bą.
4. Dainų šventės galimo pelno bei nuostolių reikalus svarstys bendras Dainų šventės Komiteto ir ALB Chicago Apyg. na-

rių posėdis, kuriam pirmininkaus Dainų šventės Komiteto pirmininkas.

„Ši nutarimą apsvačius ir patvirtinus“, rašoma to posėdžio protokole, „abiejų posėdyje dalyvaujančių junginių pirmininkai — Dr. Bajerčius ir A. Stephens — pasidžiaugė nuosirdžiu bendro reikalo sutarimu ir sklandžiai pradėtu bendradarbiavimu. Čia pat Dr. Bajerčius įteikė Dainų šventės Komitetui 500 dol. kaip auką, kuria bus apmokėti rankpinigiai Dainų Dienai salę samdant“.

Pagavęs pirštą, visą ranką traukia

Po šio bendro su LB CAV svečiais posėdžio, šioms išėjus sau, šventės Komitetas vėl tęsė savo posėdį. Dabar buvo aptarta Coliseum patalpų reikalai ir sutarties pasirašymas, žygiai ir būdai, kaip gauti iš mokesčių įstaigų nuolaidas, kad nereikėtų mokėti mokesčių nuo šventės pajamų, ir kt.

LB Chicago Apygardos V-ba iki pat po šventės savo „globos“ neformavo ir Komitetas turėjo visiškai laisvas rankas, tvarkydamos, organizuodamos ir su daugybe savanorių talkininkų dirbdamos ligi pačiam Dainų šventės įsikūnijimui. Tiesa, penktame po ano liepos 16 dienos posėdžio, gruodžio 17 dienos posėdyje, kuriame, kaip LB CAV pirmininkas dalyvavo ir Dr. Bajerčius, „Dr. Bajerčius painformavo, kad ...Dainų šventę globoja Chicago Apygardos Bendruomenė. Dr. Bajerčius pabrėžė, kad įvykusiame pirmame Dainų šventės Komiteto ir ALB Chicago Apygardos bendrame posėdyje įteikta Dainų šventės Komitetui 500 dolerių suma buvo paskirta (protokole pabrūkta), bet ne paaukota (kaip pastebėta protokole) Dainų šventės reikalams“.

Po to įvyko dar 5 Komiteto ir du plenumo posėdžiai ir į šęstąjį K-to posėdį atsilankęs LB CAV pirmininkas Dr. Bajerčius vėl „ypatingai išskėlė didelį LB vaidmenį ruošiant Dainų Šventę ir pabrėžė bendradarbiavimo principą tarp šių dviejų veiksmų“ (iš protokolo).

Kaip D. Šv. Komitetas sutvarkė pelno reikalą

Ištrauka iš Dainų šventės Komiteto 1956 m. rugsėjo 24 d. protokolo:

Dzirvonas pranešė, kad pajamų apytikriai gauta apie \$20,000. Apmokėjus įvairias išlaidas, šiuo metu kasoje yra \$13,009.45. Chorai apytikriai yra išleide apie 14,000 dolerių (Patiektas ilgas 19 chorų sąrašas, kiek kiekvienas choras išleido ir kiek jiems išmokama, prisilaikant apie 40% padarytų išlaidų; taip pat padaryti nutarimai, kiek išmokėti chorvedžiams, spaudai ir t. t.).

Lapkr. 24 d. protokolo Nr. 19 ištrauka:

— Pelno klausimas: Kadangi jau pereiname posėdyje buvo kalbėta apie D. Šv. pelno paskirstymą, pirmininke paprašė vicepirm. Vytautą Radžių apie tai papasakoti, kad tiksliau atsimenų paskirstymo planą. Vyt. Radžius priminė paskirstymo projektą. Projektas buvo dar galutinai persvarstytas ir po to nusistatyta šiaip: būsimajai antrajai Dainų šventei skirti 3,000 dol., muzikiniam jaunimo leidimui 1,000 dol., Muzikos žinioms,

kad sustiprintų gaidų leidimą, ypač chorams, skirti 1,000 dol., muzikinėms premijoms 1,000 dol., LB Chic. Apyg. 600 dol., tautinių šokių festivaliui 500 dol. Dėl likusios pelno dalies Komitetas nepasiskakė.

Svarstant šį klausimą, Komitetas dar kartą išreiškė savo vieną nusistatymą, kad skirstant pelną, visi pinigai turi būti skiriami tik lietuviškos dainos ir muzikos reikalams. Pastebėta, kad iki šiol lietuvių muzikiniai reikalai iš visuomenės didesnės paramos nebuvo susilaukę.

Taip pat pareikšta pastaba, jog numatyti 500 dol. taut. šokių festivaliui, kirs rengiamas kitamet Chicagoje, jei rengėjai kreipsis, suteikti paskolos formoje. Jie turėtų būti grąžinti D. Šv. K-to sąskaiton. Tam pritarė visi nariai.

— Sparšy su svarstomais klausimais, K-tas nutarė, jog visus pinigų, gautus iš buvusios Dainų šventės laikyti ir toliau savo sąskaitoje iki tie pinigai bus išskirstyti nutartiesiems tikslams paremti ar įvykdyti.

Be to, D. Š. K-tas nutarė išpareigoti rūpintis, kad būtų surengta antroji bendroji Dainų šventė ir iki to laiko, pakol bus sudarytas naujas Komitetas rengti kitai Dainų šventei, pasilikti visame sąstate. Tokiu būdu bus sudarytas testinumas, apjungiant visus lietuvių JAV ir Kanadoje. Už testinumą pasiskakė A. Stephens, J. Daužvardienė, Vyt. Radžius, J. Kudirka, Alb. Dzirvonas, ir E. Blandytė. J. Kreivėnas pasiskakė tai priimtas su rezervais, tačiau savo nuomonės nepareisakė.

Idomu pastebėti, kad D. Š. Komiteto narys p. Kreivėnas, be to Komiteto žinios, visiems muzikams ir chorvedžiams išsiuntinėjo anketa, kurioje rašė: „Ši Tamstų atsiskaitymas darau as vienas savo paties iniciatyva“. Iš gautų atsakymų didelę muzikų ir chorvedžių daugumą pasiskakė prieš pinigų davimą Bendruomenei. P. Kreivėno anketo rezultatai buvo perskaityti bendrajame (D. Šv. K-to ir LB CAV) posėdyje, tačiau „Bendruomenė“ jų niekur neprisimena ir neicituoja, kaip ji neicituoja ir visų kitų veiksmų ir nutarimų, kurie netarnauja jos garbės ir pinigų troškimui.

(Bus daugiau)

„NAUJENAS“ SKAITO VISU SROVUI ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Diskusijos už ir prieš Rapackio planą

Nelauktas Skandinavijos šalių pasisakymas.

(ELTA) Rapackio planas vis labiau ima dominti ir Pabaltijo tautas. Lenkų užsienio reikalų ministerio pasiūlymas Europoje įkurdinti beatominę zoną, netikėtai rado paramos Skandinavijoje. Skandinavų taryba, į kurią įeina Danija, Norvegija, Islandija, Švedija ir Suomija, savo paskutiniame posėdyje kovo viduryje Stockholm aiskiai pasiskakė už Rapackio planą. Tai tuo labiau stebina, kad Danija ir Norvegija yra Nato nariai, o Nato valstybių dauguma yra pasiskakiusi prieš Rapackio planą.

Skandinavų pasisakymas už Rapackio planą mums įdomus tuo, kad juo siūloma į neutralizuotą beatominę zoną įjungti visus Baltijos pakraščius kraštus, taigi ir Lietuvą, Latviją ir Estiją. Kaip atsimenama, savo laiku ir Lenkija ir Sovietų Sąjunga yra pasiskakiusios už Rapackio plano beatominės zonos praplėtimą į šiaurę. Gi Skandinavijos vyriausybės reiskia nusistatymą, kad tokį zoną yra įmanoma tik tuo atveju, jei į ją patektų visi Baltijos pakraščius kraštai.

Ar atsilieistų sovietinės replės? Jei pavyktų to plano įgyvendinimo pašekoje Pabaltijį įjungti į beatominę zoną, sovietinės replės, aprėpusios Lietuvą, Latviją ir Estiją, turėtų bent šiek tiek atsilieisti.

Svarbų vaidmenį to plano reikale vaidina Fed. Vokietija. Vyriausybės partijos pasiskakė prieš Rapackio planą. Anot jų, tą planą įgyvendinus, būtų pripa-

žintas status quo (neapjungus Vokietijos), Vakarų Vokietija netektų Vakarų valstybių apsauginių igulų, o sovietinė grėsmė tik truputį į Rytus pasitrauktų. Socialdemokratai ir kai kurios kitos opozicinės partijos yra už Rapackio planą, kurio įgyvendinimas sudarys Rytų-Vakarų įtampos atoslūgį, ko pasekoje laisvojo pasaulio reikalas galėtų tik laimėti.

Laisvinimo veiksmų ir plačių lietuvių visuomenės sluoksnių nuomone, Rapackio planas pavergtosios tautos nieko gero neduotų, o tik sutvirtintų esamąją padėtį (status quo). Jei to plano vykdytų Skandinavų valstybių vaidmuo tikrai žymiai padidėtų ir į beatominę zoną būtų įtraukti ir trys Pabaltijo kraštai, susidarytų nauja padėtis.

Speciali konferencija Baltijos jūros reikalais?

Skandinavų laikraščių žiniomis, balandžio viduryje Kopenhagoje numatyta Nato valstybių konferencija Baltijos jūros reikalais, kurioje, galimas dalykas, dalyvausiant ir JAV užsienio reikalų ministeris Dullesas. Lauktina, kad Pabaltijo tautų politiniai sluoksniai laisvajame pasaulyje laiku įspės NATO valstybių vyriausybes, kad Baltijos jūros klausimai negali būti išspręsti nepalietus trijų Pabaltijo valstybių laisvės klausimo.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI „NAUJENOSE“

INCOME TAX SERVICE

PATAREJAI

ELMER KOLB & ASSOCIATES

1630 West 47th Street

Yards 7-6785

Atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak. iki balandžio 15.

Greičiausiai - Geriausiai - Lengviausiai

PINIGAI Į LIETUVĄ

Speciali vertė: 10 Rublių už Dolerį.
Išlaidoms \$5.00 už orderį iki \$50.00.

PILNAI GARANTUOTA — KVITAS PARŪPINAMAS.
EXPRESU PERSIUNCIAMA PER DVI SAVAITES.

GRAMERCY 744 Broad Street, Room 925
Newark 2, New Jersey

Leista Dept. Banking and Ins.

JŲSŲ APSAUGAI APDRAUSTA IKI \$20,000.00.

PERSIUNTIMAS SIUNTINIŲ Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

135 West 14th St., New York 11, N. Y.

Tel.: CHelsea 3-2583

(Licensed by USSR)

Pagal sutartį, sudarytą su Inturistu, firma turi teisės siųsti siuntinius į visas SSSR respublikas ir Lietuvą. Visos išlaidos įskaitant muitą apmokama čia, firmos įstaigoje. Siuntinį galite atsiųsti paštu, arba kitu jums patogiu būdu.

Siųsti galima tik naujus daiktus, negalima siųsti maisto produktų su kitais daiktais.

Kiekvienas siuntinys apdraustas, siuntesjas gauna Amerikos pašto kvitą, o taip pat pristatius siuntinį, gavėjo pasirašytą kvitą.

Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais iki 4 val.
Klientų patogumui skyriai atidaryti sekančiuose miestuose:

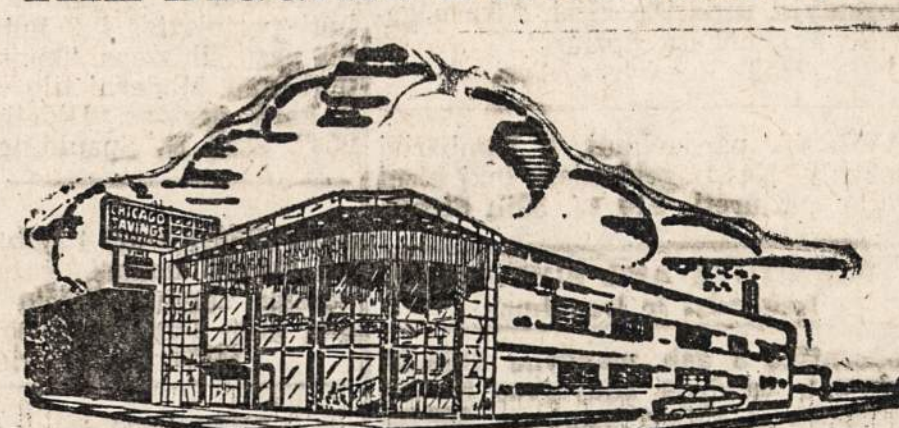
116 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: YU 2-0380

900 LITERARY ROAD CLEVELAND 13, OHIO Tel.: Tower 1-1461

11339 JES. CAMPAU DETROIT 12, MICHIGAN Tel.: Townsend 9-3980

632 W. GIRARD AVE. PHILADELPHIA 23, PA. Tel.: WALnut 5-8878

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

Remiantis Chicago Savings Bendrovės praetim, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indelių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra sugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tikai saugumą — ju apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois valstybėje.

Milijonai dolerių prieinamoms sąlygoms morgiai paskoloms perkant, statant arba refinansuojant. Lengvi išmokėjimai. (Ant tinkamų nuosavybių darome paskolas net 25 metų išmokėjimams).

Rašykite dėl informacijų.

Mūsų turtais arti \$24,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Ave.

Tel.: GRövehill 6-7575

Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visa diena, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, APRIL 12, 1958

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
GRövehill 6-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
Yards 7-0145

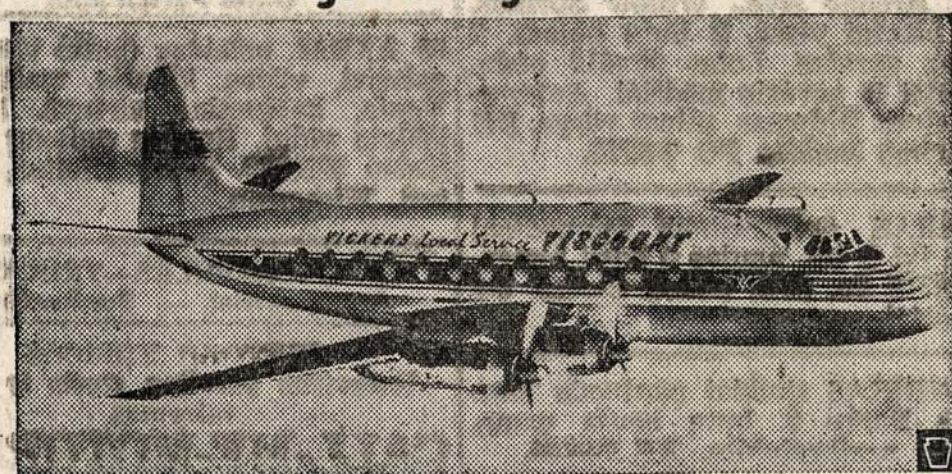
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAfayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
TOWnshill 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAYmarket 1-2023

Viscount Brings Jet Age To Smaller Cities

First of the turbo-prop short-haul local feeder service aircraft, designed to make profits for service and feeder airlines which do not have the financial advantages of long-haul operators, will be ready for delivery to the United States in mid-1959, officials of Vickers-Armstrongs (Aircraft) Ltd. have announced.
The British plane makers call their new version of the famous Viscount "700 Series" the "Local Service" Viscount because of its unique capabilities for better service, speed and profit on short runs between cities.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Pusė bilijono planas Chicago susisiekimui

CTA tarybos pirmininkas Virgil B. Gunlock įteikė Chicago Planavimo Komisijai bilijono dolerių planą tranzito sistėms mieste perstatyti. Planu siūloma: 1) Per ateinančius 20 metų pastatyti 10 naujų požeminių traukinių linijų (subways) arba pratęsti esamus ir modernizuoti dabartinius tranzito įrengimus, kas kaštuosia \$315,000,000. 2) Centralinėse miesto vietose pastatyti 11 kelių aukštų garažų. 3) Miesto centre (Loop) pastatyti didžiulius požeminius prekybos centrus "Arcade Shopping Unlimited", kur pirkėjai galėtų apsipirkti vos tik išlipę iš požeminių traukinių.

Plane perspėjama, kad miesto centras pradeda netekti žymios pirkėjų dalies. Šiemet ten bus mažesnis 20% kaip buvo 1946 metais. Detalėnė prekyba (retail sales) smarkiai krintančios. Pav. 1957 m. gegužės mėnesį bėparduota 25% mažiau, kaip lapkričio mėnesį 1955 m.

Milwaukee road žada pakelti kainas 42 nuoš.

Milwaukee Road geležinkelio administracija patiekė Tarptautinei Komercijos Komisijai pasiūlymą, reikalaujant pakelti tos geležinkelio linijos priemiestinio susisiekimo kainas 42 nuošimčiais. Tuo būdu Milwaukee road linija iš pigiausios pavirstų brangiausia. Argumentuojama, kad Milwaukee linijos tranzito kainos Chicago srityje ligi šiol yra tik 11.9 cento, kai CTA būsu kainos yra 25 centai. Dabar 11.9 cento bilietas, perkant 46 mėnesiams važiuojamams, tinka tarp Union ir Hermosa arba tarp Union ir Healy stoties. Kitos kainos miesto ribose, važiuojant į centrą yra tokios nuo Cragin 13.9 centų; nuo Hanson Park 15.9 c.; Grayland 15.9 c.; Galewood 17.9 c.; Mayfair 17.9 c.; Mars 17.9 c.; Montclair 20c.; Forest Glen 20c. ir Edgebrook 21.9 c.

McGuane pasitraukė iš asesoriaus vietos

Demokratų politikierius John McGuane gydytojams patariant pasitraukė iš asesoriaus vietos, į kurią jis buvo mero Daley paskirtas iki ateinančių rinkimų lapkričio 4 d.

Tais pačiais sumetimais McGuane atsisakė iš demokratų partijos kandidatų šiai vietai. Jis nominaciją laimėjo pirminiuose rinkimuose šią savaitę.

Asesoriaus pareigas McGuane perėmė vasario 4 d., pašalinus iš šios vietos Frank Keenan, kai jis buvo nuteistas už federalinių mokesčių nusiėpimą. Jo vieton numatyta miesto tarybos narys P. J. Cullerton (38-to vardo). (v)

Kol bylą išspręs, jis pasens ir numirs

Fed. įstaigos gydytojai patvirtino, kad Byron Cain, buvęs Shotwell Co. prezidentas, mažiausia 6 mėn. negali būti šaukiamas į teismą, nes jis serga. Prieš porą metų jis gavo širdies smūgį. Yra didelis klausimas, ar jis tiek begyvens, kiek reikės laiko jo bylai baigti.

O jo byla prasidėjo tuoj po karo, jį apkaltinus \$286,000 fed. mokesčių nusiėpimu iš jo nelegalių pajamų — pardavinėjant karo metu cukrų juodojoje rinkoje.

1953 m. prieita pirmo sprendimo — Cain nuteisti. Po to apeliacinis teismas sprendimą pakeitė. Dar vėliau JAV vyriausiasis teismas įsakė bylą persvarstyti. Balandžio 24 d. byla būtų buvusi pradėta iš naujo, jei ne kaltinamojo liga.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGAS darbininkas namui apkaloti ir nudažyti. 10204 S. Wallace, John Cooke, Beverly 8-6209.

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

REIKIA ŠEIMININKES. Siurinėje miesto dalyje bendram namui darbu. Tėvas ir 3 mokyklos amžiaus berniukai. Būti. Turi kalbėti kiek angliskai. 1 laisva diena. Geras atlyginimas. Telefonuoti po 6 v. vak. Ambassador 2-7473

MERGINOS AR MOTERS bendram namu ruošos darbu. Privatus kambarys ir vonia. Geras atlyginimas. Gausus laisvalaikis. Reikalingas palidymas. Telefonuoti Glenview 4-1877

MISCELLANEOUS Ivairūs Dalykai

REIKIA 20 KRAUJO davėjų (blood donors) Aleksui Žukauskui. Atlygin-sime. Prasome paskambinti: HUDSON 7-4567

PERSONAL Asmenų Ieško

PAIESKOMOS: MARYTE CIBAT-Ruzaitytė, kilusi iš Santaukų kaimo, Sintaujų valsčiaus. J. Ameriką išvyko apie 1929 metus.

MILYDA BLEKERTAITE, kilusi iš ten pat. Jas pačias ar žinančius prasome pranešti: Ruth Wosilait, 1207 Erie Street, Racine, Wisconsin.

GRAŽIAI ATRODANTI, SVEIKA, inteligentiška vidutinio amžiaus našlė norėtų susipažinti su geros išvaizdos, gero būdo inteligentu, gali būti ir našlys, kad vėliau galėtų už jo išeikėti. Prasome pridėti nuotrauką. I laiškus bus mandagiai atsakyta, o fotografijos gražintos. Rašykite:

NAUJENOS, Box Nr. 47, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

VEDYBŲ TIKSLU norėčiau susipažinti su padoriu 65 metų ar vyresnio amž. našliu.

Rašykite: Naujienos, Box 4753, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

MISCELLANEOUS FOR SALE Ivairūs Parduviniai

AUTOMOBILIŲ mechanikas parduoda pigiai visokių automobilių taisymui įrankius. Skambinkite po 2 val. po pietų, S. Karalius, 9925 S. Michigan Ave. PULLMAN 5-9268.

PAINTERS AND DECORATORS Maliovojai ir Popieruotojai

JUOZAS BABUŠIS atlieka pigiai dekoravimo ir įvairiais dažais namų dažymo darbus. Skambinti: PR 8-8518.

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS (REMODELING) Atlieku cemento, karpenterio, mūrų ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarime. Dirbu Chicagoje ir priemiestiuose

PETRAS POCIUS

6508 SO. TALMAN AVE. Grovehill 6-7692 arba Lafayette 3-1209

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kamieniai, porčiai ir langai. Cemento ir mūrų darbai, pleisteravimas dažymas, tile idėjimas ir įvairūs kit darbai. Skambinkite

LIUDAS TAUJENIS

6828 SO. MAPLEWOOD AVE. HEmlOCK 4-5848

PAINTERS, PAPERHANGERS AND DECORATORS

JOE R A M A Dažome naujus ir senus namus ir oro ir vidaus. Skambinkite: WAlbrook 5-4296

LICENSUOTAS elektrikas atlieka įvairius elektros laidų, šviestų tvėdimo, motorų, metrų įvedimo darbus. Telefonuoti: ABERDEEN 4-5464.

Siuntiniai į Lietuvą

Geriausia apsimoka pasiųsti sekančius dalykus: per lietuvių b-vė LAIKRODŽIUS, AKORDIONUS, DEIMANTINIUS PEILIUS STIKLIŲ PIAUTI, visokias medžiagas PALTAMS, KOSTIUMAMS. Atgabinkite savo siuntinius arba pas mus gausite visokių prekių geromis sąlygomis. Reikalaukite informacijų

PARCEL SERVICE

3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel.: Yards 7-0677 (J. Karvelio Prekybos patalpose).

New Life Delicatessen

Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa. 3146 SO. HALSTED ST. Victory 2-7666

Jonas Grinius, savininkas

RENTING IN GENERAL Nuomos

NEMOKAMAI. PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitam patarnavimui skambinti Prospect 8-2233

BELL-VARFAS

5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI Geri baltavėdžiai nuomininkai. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuoti bet kada. Noel Realty Co., 6001 So. Kedzie. Prospect 8-5353

ISNUOMOJAMAS miegamasis kambarys vedusiu porai. Yra visi patogumai. Gali vartoti virtuvę. Geras susisiekimas. Namie maža šeima — vienas asmuo. LU 5-0485. Galima skambinti vakare nuo 6 ligi 7 val.

NORI išnuomoti 2 arba 3 kambarių butą Bridgeporte ar Marquette Parke, su vitimo privilegijomis. Šaukite po 6 val. GROvehill 6-5709.

ISNUOMOJAMAS šviesus ir švarus kambarys prie 2 suaugusių, su patogumais, galima naudotis virtuve. 5930 So. Wolcott Ave. GR 6-0115

ISNUOMOJAMAS kambarys gerame stovyje, apšildomas, prie mažos šeimos. 6930 So. Maplewood Ave.

RENDUOJAMAS patogus miegamasis kambarys. Teikiamos namų privilegijos. Arti transportacijos. Yra garažas. Material arba vyrai. 6447 S. Emerald Ave. Englewood 4-4380.

ISNUOMOJAMAS 2 kambarių butas, \$22 mėnesiui. 820 West 19th Street. Lafayette 3-0593

VYRAS ieško kambario, pageidaujama su maistu. Skambinti po 6 valandų vakaro FR 6-6899.

ISNUOMOJAMAI atskirai po vieną 7 kambariai, nevedusiems vyrams, netoli dirbtuvių. 902 W. 38th Place. Virginia 7-8109

ISNUOMOJAMAS kambarys vyrai, atskiras įėjimas, prie suaugusių šeimos. PR 8-0090.

DU senesnio amžiaus žmonės ieško 3 arba 4 kamb. buto pirmame aukšte. Marquette Parko apylinkėse. Turime savo pečių ir šaldytuvą. RE 7-5646.

ISNUOMOJAMAS 2 kambarių butas, su šiluma, elektra, gazu ir baldais. 6410 S. California—Grovehill 6-6462.

ISNUOMOJAMAS didelis ir šviesus kambarys vyrai. 6234 S. Albany Ave.

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių namas, 2 automobilių garažas, Oak Lawn. Teirautis Chicagoje VI 7-9109.

ISNUOMOJAMAS insuliuotas kambarys bungalov pastogėje. Virtuvė vietoje. 6815 So. Maplewood. RE 7-6251.

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių butas 2-me aukšte, centralinis šildymas. 6643 So. Whipple St. Republic 7-2394

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARDUODAMA auksinių daiktų krautuvė. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Dabartinėje vietoje esu daugiau kaip 20 metų. Parduodu dėl nesveikatos. Kreipkitės telefonu: Yards 7-1035.

MAISTO krautuvė Marquette Parke, kampinis mūr. namas, 5 dideli kambariai, 2 auto garažas, viršuje kanalizacija. Nėra konkurencijos. Prieinama įkainuota greitam pardavimui. Savininkas, 7200 So. Campbell Ave.

MOTELIS, 16 vienetų, radio, TV, vėsinama. Visur gazu šildymas, cocktail lounge, restoranas, 4 kamb. apartm. Naudas moderniškas 7 kamb. ranch stiliaus namas plus raštine. Prie 12 kelio. Apie 8% akru žemės, 35 mylios į šiaurys nuo Chicago. Bendr. pajamų \$45,000. Kaina \$162,500. \$62,500 įmokėti. Agentas Stanley 8-8100 — Bishop 2-1472

PARDUODAMA taverna ir 3 butų namas. Savininkas daro gerą biznį. Isteigta per daug metų. Pardavimo priežastis — apleidži Chicago. 2014 Canalport Ave., Chicago 16, Illinois. SSeley 3-8082

GERA PROGA Parduodamas restoranas, gera vieta, gera klientūra; air conditioned, 6 kamb. butas. Teirautis pas Galina Virginia 7-9901 kasdien iki 9 val. vak.

MESOS krautuvė, 2 žmonių įstaiga, gerai išdirbtas biznis, lietuvių kaimynystėje, arti Marquette Parko. Republic 7-4637

PARDUODAMA valgykla, gausi klientūra didelėje lietuvių kolonijoje. Teirautis 2447 W. 69th St. GR 6-9504.

PARDUODAMA TAVERNA, kampinis mūrinis namas, 24 pėdų baras, automatinis alva šildymas, rūšys, 4 kamb. užpakalyje, uždari porčiai, 2 karų garažas. Apsimokėtu apžiūrėti. 2659 So. Avers Ave.

TAVERNA pardavimui, 5 kambariai užpakalyje. Kas pageidauja toki įstaigą pasžiūrėti. 919 W. 35th Street.

FURNITURE AND FIXTURES Rakandai ir Įrenginiai

Moderniška 3 gab. maudynė \$199.00. Automat. vandens šildytuvai \$79.00. Kabinetas ir sinkas \$89.00. SUJUNGIMAI VILTUI 12x15 kamb. išklodimas su pamuštu linoleumu \$19.95.

FRANK BRABEC 51st and Damen Ave. HE 4-3200

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

MARQUETTE Pk., tik pusė bloko nuo paties parko:

a) 2 po 4 mūr., 15 metų. Visi kamb. dideli, dar 1 kamb. porčiui. Virtuvės ir vonios sienos išklotos kokių plytelėmis. Centr. šildymas karštu vandeniu. Dvigubas garažas;

b) Mūr., padidinamas, 6 metų 6 kamb. ir dar kamb. porčiui. Gazu šildymas. Garažas A. Reklaitis.

1½ AUKŠTO 1 metų mūr. namas (5 ir 4) prie 62nd ir Kolin. Šildymas karštu vandeniu alyva. Abu butai išnuomoti už \$310 ir mėn. \$36,000. A. Katilius.

ARTI PARKO 6 kamb. mūr. bungalov su ekstra įrengtu apšildomu kamb. atiko. Šildymas karštu vandeniu. Proga pirkti už \$17,500. A. Linas.

GERAI ATRODANTIS, moderniškas 2 butų po 6 kamb. 12 metų mūr. Gazu šildymas. 42 pėdų sklypas. Dvigubas garažas. \$32,000. B. Liskus.

½ AKRO ŽEMES ir 5 metų 5 kamb. namas prie Lemonto. Medžiai, krūmai, gėlės ir kt. Miesto gazu. Autobusas sustoja prie namo — tik ½ val. kelio į Chicago. \$14,000. A. Sirutis.

PIGUS 1½ aukšto mūr. arti 65th ir Wood. Labai geram stovy. 5, 4½ ir 4 kamb. Gazu šildymas. Dvigubas mūr. garažas. A. Reklaitis.

5 KAMB. BUNGALOW prie 67th ir Richmond. Septintas kamb. porčiui. Gazu šildymas. 1½ karo garažas. \$19,300. A. Katilius.

NETOLI SV. KAZIMIERO kapinių graži 6 kamb. rezidencija. Gazo šiluma. P. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniais išmokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

MARQUETTE PARKE 2 AUKŠTŲ MŪRINIS, 5 ir 6 kamb., alyvos radiatoriais šildymo sistema, kabinatinė virtuvė, aluminijaus langai, garažas. Paskambinė įstiklinitis, kiek sumažinta kaina.

5 KAMB. gėtonų plytų mūrinis (su galimybe padaryti tris miegamuosius), plytelių vonia ir virtuvė, plieno balai, vandens apšėmimo kontrolė. Labai geras parkings. Kaina \$16,500.

PRIE BRIGHTON PARKO 2 aukštų mūrinis, 5 ir 6 kamb., 2 mašinu garažas. Paskubėkit, kaina žemiau \$17,000. MARQUETTE PARKE 6 kamb. (3 mieg.) mūrinis, alyvos autom. šildymas, 2 maš. naujas garažas. \$18,900.

PASTEBIAUKITE mūsų namų sąrašą ir įstiklinitis pirkinčių gerumui

PILDOME INCOME TAX

BELL - VARPAS

Real Estate, Insurance, Notary Public 5916 SO. WESTERN AVENUE Prospect 8-2233

BRIGHTON PARKE

Medinis, 2 geri butai, \$13,500. Mūrinis, 2 po 6 kamb. Centr. šildymas. Garažas. Geras, šviesus ir pigus. Namai su krautuve ir prekėmis — \$16,000.

Mūr. 3 butai, su 50 pėdų sklypu. Medinis, butas ir krautuvės patalpa, reikia remontuoti, \$8,500.

Medinis 6 butų po 5 kambarių. Pečiumi šildymas, \$17,000, įmokėti \$3,000.

Turime namų ir biznį visur. Parpiname paskolas geriausiomis sąlygomis ir rimčiausiose įstaigose. Tvarkome visų rūšių draudimą. Notarijoje mes dokumentus. Pildome income tax pareiškimus.

ŠIMAITIS REALTY

General Insurance, Notary Public, Income Tax Service 2737 W. 43rd St. CL 4-2390

Gausus pasirinkimas namų ir kitokių nuosavybių parduoti ir pirkti. Sąlykinas ir teisingas patarnavimas.

KUTRA - NORKUS REALTY

2405 West 51st Street

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE — INCOME TAX

Veikia nuo 1950 metų.

Raštinės telefonas: WA 5-5030 Namų — J. Kutra, RE 7-7321 A. Norkus, PR 8-3579

Bet koki nekilojama turtą greitai parvosi ir teisingai pirkti tikrai per mūs. įstaiga. Parpiname paskolą, išrašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatai.

NORVILA

2600 West 59th St. Prospect 8-5454

MARQUETTE Parke arti 71-os gatvės baigiamas mūrinis namas, 2 po 5 ir ofisas. Grovehill 6-7692.

EVERGREEN PARK savininkas parduoda 6½ kamb. deluxe mūrinį namą, 3 miegamai, valgomasis. Prijungtas garažas. 3 metų senuo. Priedai. 8746 Utica (3000 West)

NAUJAI ATREMONTUOTAS 6 kambarių bungalov. Lengvai gali būti pertaisyta į 2 butus. Automatinis gazu šildymas, "knotty pine" žaismai kamb. Moderni tile virtuvė, vonia, 5 karų garažas. Didelis lotas "Low 20s". 2322 N. Spaulding. HU 9-2595.

PARDUODAMAS 4 butų, 2 po 3, 1-4, 1-5 kamb. namas, gazu apšildomas, karštas vanduo, tušcia krautuvė, pigiai arba lengvai išmokėjimais. 11578 So. Prairie Ave.

PIRKITE ir parduokite savo nekilojama turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES - Insurance - Management

2625 West 71st Street Chicago 29, Illinois

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

2 auto garažas. 80 pėdų sklypas su vaisiniais medžiais. Graži ir rami aplinka. \$17,900. A. Sirutis.

MARQUETTE Pk.: 5 apartm. ir biznis, pajamų ir mėn. \$563; 7 apartm. ir biznis, pajamų ir mėn. \$736;

Kitur: 13 apartm. gražus mūr. Pajamų virš \$13,000 ir metus. A. Reklaitis.

NAUJAS mūr. 5½ kamb. bungalov ant 46 pėdų sklypo prie 98th ir Campbell. Šildymas alyva. Arti mokyklos. \$22,500. A. Katilius.

2 PO 4, GRAZUS mūras, Marquette Pk. 2 radiant šildymo sistemos. Keramikos plytelių virtuvė ir vonia. Viskas moderniška ir tik \$34,000. A. Sirutis.

TIK \$19,000 už 2 butų po 4 kamb. mūr. namą prie 55th ir May. 2 karų garažas. A. Katilius.

PRIE ČIKAGOS puikus 6 kamb. mūr. (3 mieg.) 10 metų senuo. Garažas. Sklypas—vienas akras žemės. Daug medžių. Galima pirkti įmokėjus tik \$4,000. A. Reklaitis.

7 KAMB. mūr. namas ant 40 pėdų sklypo prie 104th ir Campbell. Apačioje 5 kamb. viršuje—2. Gazu šildymas. 2 karų garažas. \$28,000. A. Katilius.

ARTI ČIKAGOS, pietų vakaruose, 5 akrai žemės, puikus 5 kamb. namas, rūšys, centr. šildymas; garažas. Daug įvairių medžių. Prie didelio kelio ir kryžkelių. \$17,500. A. Reklaitis.

PILDOME INCOME TAKSAS

P. LEONAS REAL ESTATE

Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniais išmokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

MARQUETTE PARKE 2 AUKŠTŲ MŪRINIS, 5 ir 6 kamb., alyvos radiatoriais šildymo sistema, kabinatinė virtuvė, aluminijaus langai, garažas. Paskambinė įstiklinitis, kiek sumažinta kaina.

5 KAMB. gėtonų plytų mūrinis (su galimybe padaryti tris miegamuosius), plytelių vonia ir virtuvė, plieno balai, vandens apšėmimo kontrolė. Labai geras parkings. Kaina \$16,500.

PRIE BRIGHTON PARKO 2 aukštų mūrinis, 5 ir 6 kamb., 2 mašinu garažas. Paskubėkit, kaina žemiau \$17,000. MARQUETTE PARKE 6 kamb. (3 mieg.) mūrinis, alyvos autom. šildymas, 2 maš. naujas garažas. \$18,900.

PASTEBIAUKITE mūsų namų sąrašą ir įstiklinitis pirkinčių gerumui

PILDOME INCOME TAX

BELL - VARPAS

Real Estate, Insurance, Notary Public 5916 SO. WESTERN AVENUE Prospect 8-2233

BRIGHTON PARKE

Medinis, 2 geri butai, \$13,500. Mūrinis, 2 po 6 kamb. Centr. šildymas. Garažas. Geras, šviesus ir pigus. Namai su krautuve ir prekėmis — \$16,000.

Mūr. 3 butai, su 50 pėdų sklypu. Medinis, butas ir krautuvės patalpa, reikia remontuoti, \$8,500.

Medinis 6 butų po 5 kambarių. Pečiumi šildymas, \$17,000, įmokėti \$3,000.

Turime namų ir biznį visur. Parpiname paskolas geriausiomis sąlygomis ir rimčiausiose įstaigose. Tvarkome visų rūšių draudimą. Notarijoje mes dokumentus. Pildome income tax pareiškimus.

ŠIMAITIS REALTY

General Insurance, Notary Public, Income Tax Service 2737 W. 43rd St. CL 4-2390

Gausus pasirinkimas namų ir kitokių nuos